

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 49

Leto VII

Posamezna številka po

2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/1. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393.

Ljubljana, 12. decembra 1935

Naročnina za četrto leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Beseda, ki je še vedno aktualna

Že nekaj let se ljudje neprestano pritožujejo, da nikakor ne morejo shajati v današnjih težkih časih. In kaj pravijo, kdo bi bil kriv temu? Kriza!

O tej krizi sem napisal že nič koliko člankov, zato mi je neprijetno ponovno pisati o njej. Le zaradi nekaterih stvari se mi zdi nujno potrebno, da se ponovno vrnem k njej.

Te dni sem bil v nekem lokal. Plesali so, zabavali se in pili. Razumljivo je, da v takih lokalih najdemo pač dovolj prilike, da si olajšate žep. Ko sem stopil v ta lokal, je bilo toliko ljudi, da nisem mogel dobiti prostora. Moral sem oditi.

Ta neuspeh mi ni vzel poguma, korajžno sem jo mahnil v drugi lokal. No, tudi tu nisem dobil prostora. Vse mize in vsi stoli so bili zasedeni, plešči pari so se zaletavali drug v drugega, da je bilo jo. Razigranost je bila na vrhuncu.

Gornje vrstice sem vam napisal zato, ker pri nas še vedno toliko govore o krizi. Zakaj? Čemu? Tega ne razumem. V tem razpoloženju, pri teh krasnih toaletah in pri tem razmetavanju denarja mislim, da je neumestno govoriti o krizi. Menil bi, da pojmuje današnji človek življenje vse preveč lahko in da živi le od danes do jutri.

So ljudje, ki se venomer pritožujejo, da je danes življenje mnogo težje kakor je bilo pred vojno. V resnici pa ni tako. Pred vojno so ljudje razpolagali z določeno plačo in ravnotako imeli določene izdatke. Četudi so bile te plače majhne, so se vendar dobili ljudje — prav za prav jih je bilo veliko — ki so ob začetku meseca lahko dali na stran marsikateri vinar za stare dni.

Danes živimo povsem drugačno življenje. Dohodki so majhni, izdatki pa veliki. Mnogokrat izdatki presegajo dohodek, tako da so ljudje primorani kupovati »na upanje« in pri tem se zadolžujejo v brezkončnost. Žive tja v en dan, brez misli na bodočnost.

Da. Ta slika bodočnosti. Kdo danes še misli nanjo? Ali mar najo misli šef podjetja, mar misli nanjo dekle, ki bi se lahko poročilo? Ali morda mlad fant? Ne! Oni na to bodočnost ne mislijo. Vsi živijo v en dan, čakajo in ne morejo dočakati. In česa čakajo? E, tega niti sami ne vedo.

Vse težave zdravijo danes ljudje s pozabljenjem in malo jih je, ki bi se živeli v svoje razmere ter odkrito pogledali dejstvo v oči, z vsemi svojimi močmi stremili za tem, da se otresejo mrtvila in tega mračnega razpoloženja, ki mu pravimo maček. Danes zdravimo mačka z mačkom, nezadovoljstvo s pozabljenjem.

Zakaj se ljudje boje zaprek, ki jih jim prinaša življenje? Mar so tako malodušni? Ali so tako slabotni?

Ali bo ta mladi mož živel večno sam? Bo to dekle vedno mislilo, da ji je ustanovitev domačega ognjišča nepotrebna? Kaj pa oni šef? Ali bo tudi on še dolgo mnenja, da se bo vse to tako samo po sebi uredilo, da se bodo dobri stari časi in dobre kupčije same od sebe povrile, da se bodo povrili ti lepi stari časi kar čez noč in prišli ko Miklavž ali Božiček, kakor si predstavljajo otroci?

Zdaj, ko so že za nami tri, štiri leta težkega gospodarskega življenja, bi bil že pač skrajni čas, da bi se bili iz vsega tega nekaj naučili. Pričakovati bi bilo, da so se ljudje naučili, da se s trdno voljo in požrtvovalnostjo ustvarjajo velika pozitivna dela, ker na vse zadnje je vendar človek glavni problem vsega. Človek z močno voljo, veliko energijo in samozavestjo, tisti človek, ki resno misli na družino, nase in na svoje delo — človek, ki veruje in misli na svojo bodočnost.

Zgodovina dokazuje z nešteti primeri, da je propadlo mnogo ljudi, ki so imeli velika premoženja, nasprotno pa nas poučuje, da so baš najmanjši in najsiromašnejši ljudje, s svojo močno voljo, s samozavestjo in z delom dosegli v življenju največje uspehe, bogastva, velika tehniška in znanstvena odkritja.

Da ti ljudje z močno voljo in z velikimi cilji, ki jih med nami tako pogrešamo...

Haka.

Razgled po svetu

V Parizu dele medvedovo kožo

Angleži ponujajo mahoma več, kakor so prvotno Italijani sami terjali. — Skrivnostna seja v Parizu. — Abesinija žrtvovana?

Bliza se dan, ko bi imele stopiti v veljavo poostrene sankcije, in Angleži in Francozi so začutili potrebo, da se še enkrat pogovore, ali se ne bi vendarle dal doseči miren sporazum z Italijo. V ta

nada spreobrnil. Kaj se je zgodilo za kulisami angleške politike, da so zdaj mahoma pripravljeni dati Italijanom še več, kakor so sami prej zahtevali? Ali se je angleški lev prestrašil morebitnega spopada

zen svetega mesta Aksuma, suverenosti nad Ogadenom in Danakilom in kolonizacijskega ozemlja za naselitev 1½ milijona ljudi — nad tistim, kar bi Abesincem ostalo (približno pol sedanje države), bi

Angleži v Dardanelah?

Mudros, luka na grškem otoku Lemnu, naj bi postala oporišče za angleško brodovje. Če bi se to uresničilo, bi Angleži imeli poleg Gibraltarja in Sueza še tretji izhod iz Sredozemlja (Dardanele) pod svojo kontrolo.

namen je prišel angleški zunanji minister Hoare v Pariz in se kar na hitro pogovoril z Lavalom, da bi kazalo Abesinijo razkosati in jo darovati na žrtveniku miru.

Da je Laval za takšno likvidacijo abesinske afere, nikogar ne čudi, saj vsi vemo, da so se Francozi le neradi dali vpreči v angleški sankcijski jarem. Nerazumljivo je le, da so se Angleži tako izne-

v Sredozemskem morju? Ali mu dajo misliti protiangleške demonstracije v Egiptu? Ali se pa nemara boji, da si bosta Mussolini in Hitler podala roko in da se bodo na vse zadnje še Francozi pridružili zvezi med obema diktatorjema?

Nekaj že mora biti po sredi, drugače Angleži ne bi kar tako ponujali Italijanom vse Tigreje ra-

pa morali »prostovoljno« priznati protektorat Zveze narodov.

Nerodno je pri tej delitvi medvedje kože le to, da Italijani sami z odmerjenim jim deležem niso zadovoljni, in pa da je... medved še zmerom nekam živ in zdrav...

Najnovejša poročila trde, da so se Angleži spet premislili. Čudno bi bilo, če se ne bi bili.

Japonci hočejo oblast na morju

K otvoritvi pomorske konference v Londonu

Skoraj nezaznavno se je v ponedeljek začela v Londonu konferenca vseh pomorskih velesil, in vendar utegne roditi — čeprav ne že jutri — velesodne posledice.

Za spremembo od skoraj vseh drugih poveljnih konferenc, imenovanih po znanih letoviščih, namreč londonska konferenca ni zgolj nedeljski sestanek odmora željnih diplomatov: drugače pač ne bi stili v londonsko meglo, ko je pa toliko slikovitih jezer na svetu! Ne; tu pojde precej za res: posebno Japoncem in Američanom.

Čemu so se diplomati prav za prav sešli v Londonu?

Trije so njihovi nameni: 1. sporazumno je treba skriti število vojnih ladij, 2. vrniti se spet k manjšim (in cenejšim) vojnim ladjam, in 3. napraviti kar se da dolgoročno pogodbo, da bo nekaj časa mir pred dragim pomorskim oboroževanjem.

V 3. stolpcu prinašamo pre-

gled brodovja 5 pomorskih velesil leta 1914 in 1935. V njem lahko marsikaj razberete, tako rekoč vso pomorsko politiko omenjenih držav. Angležem neprestano oboroževanje ne gre v račun, ker žre silen denar; zato se oni posebno trudijo, da se oborožba na morju skrči in poceni. USA bi takisto rada obrnila za vojno brodovje namenjeni denar v druge, koristnejše namene — a kaj, ko ima pred nosom japonski imperializem! In Japonci? Njim pa ne gre v račun, da bi morali zadržati za drugimi pomorskimi velesilami, in zato kažejo med vsemi najmanj volje za razorožitev na morju. Francozi in Italijani pri tem tekmovalju niso odločilni.

Par zelo poučnih števil! Če bi Angleži hoteli imeti brodovje, ki bi bilo v razmerju z dolžino njihovih obal, bi morali razpolagati s 4 krat tolikšnim brodovjem ko USA in 5 krat tolikšnim ko

Japonci. Če bi merili po oddaljenosti kolonij od matične države, bi pa morali biti Angleži celo 13-krat močnejši od Japoncev — a v resnici je njihovo brodovje komaj za 50 % večje od japonskega.

Te številke dokazujejo, da je danes edini pravi imperialist na morju ne Anglija, temveč Japonci. Pomorska konferenca bo zato le »res usneta«, če bo Japonska prostovoljno ali pod silo razmer pristala na pomorsko premirje.

Pomorske države

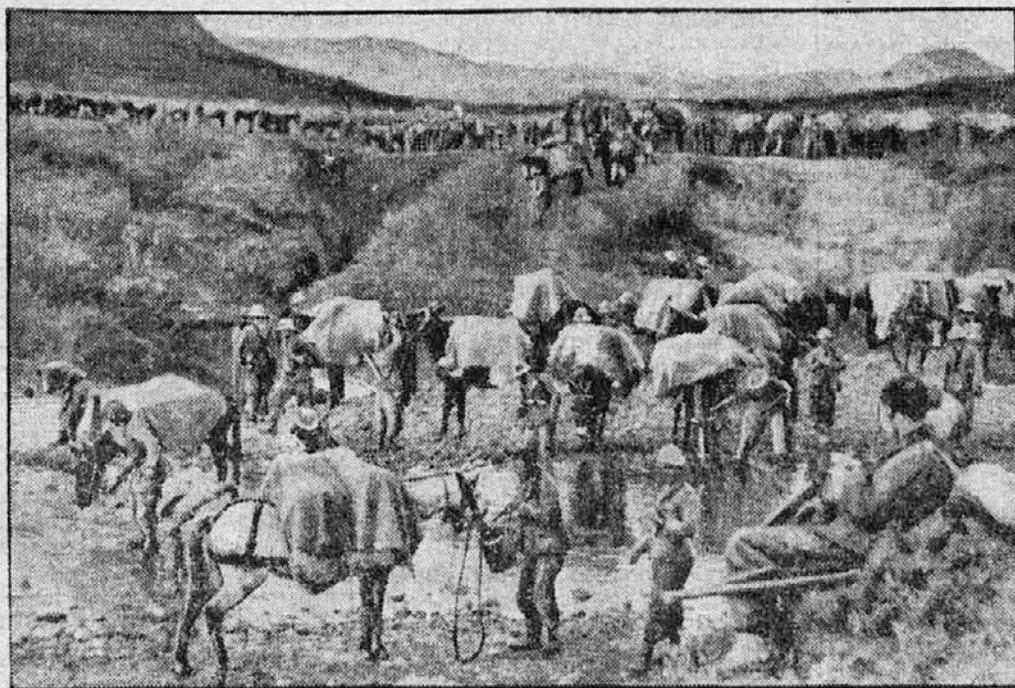
leta 1914 in 1935

e. o. Pariz, decembra

»L'Espoir Français« priobčuje tole statistično sliko o vojnih mornaricah petih glavnih pomorskih držav tik pred vojno in letos:

Leta 1914. je bil vrstni red držav tale:

1. Velika Britanija 2.176.000 ton,

K bojem v Abesiniji

V divjih in nepretrdnih predelih severne Abesinije je žival tudi v sedanjem veku vseobse motorizacije človeku najneobhodnejši, najneutrudljivejši in najzanesljivejši pomočnik. Tam kjer avto v blatu obtiči, kjer se celo tank ne more naprej ne nazaj, je mula šelepravdoma.

Na naši sliki vidimo prizor severnega bojišča: italijansko tovorna kolona pri napa-

2. USA 860.000 ton, 3. Francija 768.000 ton, 4. Japonska 485.000 ton, 5. Italija 320.000 ton.

Slika leta 1935:

1. Velika Britanija 1.194.000 ton, 2. USA 1.094.000 ton, 3. Japonska 767.000 ton, 4. Francija 535.000 ton, 5. Italija 386.000 ton.

Angleži so se torej komaj še obdržali na vodstvu, Francoze so pa Japonci že znatno nadkrilili in se nevarno približujejo Ameriki.

Se zgovornejša so tele številke:

Od leta 1914 do 1935 je USA povečala svojo vojno mornarico za 26 %, Japonska za 54 % (!), Italija za 15 %, le Anglija in Francija sta se na morju občutno razorožili, prva za 46 %, Francija pa za 27 %.

Uvoz petroleja v Italijo

e. o. London, decembra

Kako krije Italija svojo potrebo po petroleju, je izračunal londonski »News Chronicle«. Po njegovih navedbah uvažajo Italijani petroleja iz

Romunije	34.6 %
Sovjetske Rusije	22.1 %
Iraka (angleški petrolej)	12.1 %
holandskih kolonij	10.5 %
USA	10.3 %
Francije	4 %
Kolumbije	3.5 %
Venezuele	1.7 %
drugih držav	1.2 %

Po Čehih se zgledujmo!

Kako naši severni bratje odpravljajo krizo

Kakor toliko drugih narodov, skušajo tudi Čehi priti krizi do živega z velikimi javnimi deli. Njihov minister za javna dela, inž. Dostálek je te dni podal v parlamentu obširen eksponat o svojih načrtih. Ta načrt ja zanimiv tudi za nas; med novimi cestami, ki jih mislijo Čehi napraviti, bo namreč ena vezala Českoslovaško s Slovenijo, to je cesta iz Rima čez Maribor in česka tla v Varšavo in Gdansk.

Tudi v letalstvu se Čehi zanimajo za naše kraje. Hoteli bi namreč podaljšati letalsko zvezo Praga-Zagreb-Sušak ob dalmatinskem obrežju do Splita ali celo do Dubrovnika.

Razen zboljšanja prometnih zvez na kopnem in v zraku imajo Čehi velike načrte tudi na rekah, zlasti na Vltavi in Labi. Na Slovaškem pa dokončujejo pravcati Dnjeprstroj v češki izdaji.

Českoslovaška je na polju elektrifikacije dosegla zavidanja vredno višino, a še zmerom se trudi, da izpopolni obstoječe vrzeli. V programu javnih del je postopna elektrifikacija skoraj vseh občin. Električni tok ima danes na Českoslovaškem 8.622 občin in samo 7.060 jih je še brez njega.

Naposled naj navedemo iz obširnega programa novih javnih del še gradnjo velikanske bolnišnice v Pragi. Gradili jo bodo nič manj ko 16 let in bo ena izmed največjih v Evropi, saj bo v njej prostora za 2600 bolnikov. Troški so proračunani na 180 milijonov Kč (več ko 300 milijonov dinarjev).

Našim bratom na severu smemo res čestitati. Pri njih bi se mogli učiti ne samo mi, nego tudi veliki in največji narodi.

Časopis za umirajočega

d. i. Newyork, decembra.

Na svojevtrsten način je neki ameriški časnik izkazal umirajočemu poslednjo tolažbo.

Nogometaš James Patrick Byrne v Tennesseeju, nekoč najpopularnejši ameriški igralec, je ležal na smrtni postelji. Vzlic temu je še zmerom z napetostjo spremljal vse dogodke, ki so bili v zvezi z njegovim klubom. Zato je »Chattanooga Times«, največji časnik njegovega domačega mesta, dal natisniti en sam izvod časopisa: v njem se je bralo med sportnimi poročili, da je nogometni klub Byrnes zmagal v neki tekmi 6:0. V resnici je bil pa izgubil 6:7.

Zareč od veselja je bral umirajoči radostno novico, še enkrat se je nasmehnil in v miru izdihnil.

Tragedije, ki jih piše življenje

Kalvarija matere s štirimi otroki

× Pariz, novembra
Lucien Millien stoji pred porotniki. Redkokdaj je katero sodišče imelo pred seboj grškega in odurnejšega hudodelca. Majhen človek, grbast, majhnih redkih brčic, z debelimi naočniki, z glavo, veliko ko pest, beden in ogaben, šef oddelka nekega državnega oblastva s sedem sto petdesetimi franki mesečne plače, oče štirih otrok. Ta mož se je imel zagovarjati pred pariškim sodiščem zaradi nenavadnega in gnusnega zločina.

Millien se je oženil s tako mladim dekletom, da bi mu bil lahko oče. Rodila mu je štiri otroke. Millien je bil nervozen in hudoben človek. Trpinčil je svojo ženo, kakor pač noben mož na Francoskem ne trpinči svoje zakonske družice. Bil je brez vzroka ljubosumen. Venoemer se je prepiral z njo in jo zverinsko pretepaval. Vse to je žena prenašala in nihče, niti njeni sosedje niso vedeli, kakšna sirota je uboga žena. Imela je neizmerno potrpljenje in nikomur ni potožila o svojem surovem možu.

Na sodišču je Millien priznal, da je ženo tepel in jo trpinčil. Toda pri tem niti svojim otrokom ni prizanesel. Tudi to je priznal, da je imel prijateljico. Na vprašanje, zakaj je tepel ženo in otroke, je Millien odgovoril, da ne ve. Ko je 30. januarja tega leta Millien prišel zvečer domov, je že s praga rekel svoji ženi, ki ga je s strahom pričakovala:

»Jutri bo usmrtili! Jaz sam bom sodnik in krvnik!«

Millienova žena se je te grožnje tako prestrašila, da vso noč ni zasnila očesa. Na nočni omarici poleg Millienove postelje je ležal samokres.

Okrog šeste ure zjutraj je žena slišala svojega sosedo, ko je šel mimo njenega okna na delo. Udarila je po oknu in zavpila z obupnim glasom:

»Na pomoč! Moj mož me hoče ubiti!«

V tem trenutku je že počil revolverjski strel in nevarno zadeta žena je padla po tleh. Z naporom vseh svojih sil se je zavlekla do vrat otroške sobe in jih zaklenila za seboj. Pobesneli Millien je začel razbijati s pestmi po vratih, potem je pa začel še streljati skozi nje. Pri tem je ranil svojega petletnega sinka Yvesa, ki ga je venomer mlo prosil:

»Očka, nikar ne ubij mame!«
Sosedje so vdrl v stanovanje in le njim se imajo žena in njeni otroci zahvaliti, da jih ni mož oziroma oče ubil.

»Zakaj ste napravili to krvo-prelitje?« je vprašal predsednik sodišča Milliena. »Ali ste bili nezadovoljni s svojo ženo? Ali vam je dala vzrok za ljubosumnost?«

»Ne to ne ono.« je skomignil z rameni obtoženec. »Ne vem, zakaj sem to napravil. Svoji ženi res nimam ničesar očitati.«

Tudi nadaljnja vprašanja niso zadeve razčistila. Zločin je ostal nepojasnjen. Niti Millienka sama, blaga in dobra žena, ne ve, zakaj je bil njen mož ono noč tako krvo-ločen. Še pred sodiščem ga je skušala zagovarjati in se zavzemati zanj.

Sodišče je v splošni negotovosti dalo besedo psihiatru dr. Truelli.

Mogoče bo on razložil skrivnostno zadevo? Ne; po njegovem je Millien popolnoma normalen in zato odgovoren za svoja dejanja.

Po sijajnem govoru državnega tožilca in po slabem zagovoru je Millien med solzami rekel porotnikom:

»Nisem hotel ubiti svoje žene...«

»Zakaj ste pa potem kupili samokres?«

»Da napravim samomor...«

»Tako? A zakaj se potem niste ubili?«

»Zaradi otrok.«

Zadeva je ostala nerazjasnjena. Državni tožilec je zahteval največjo kazen. Tedaj je pa gospa Millienova udarila v jok in prosila, naj ji moža oprostite.

Millien je dobil petnajst let ječe s prisilnim delom in deset let izgnanstva.

Toda tragedije, ki jo je napisalo življenje, s tem še ni konec. Millienova bodo zaprli na Hudičevih otokih, njegova žena pa hoče iti s svojimi otroki vred z njim.

Draga cigareta

× Newyork, novembra.
Angleški filmski igralec David Riven, ki so ga pred kratkim poklicali v Hollywood, bi bil moral v nekem prizoru pokaditi cigareto. Ker pa je Riven nekadilec, so mu morali posebni režiserji dati lekcije iz kajenja. Poučili so ga, kako vzameš cigareto iz tobačnice, kako jo držiš med prsti, kako jo prižgeš in končno, kako je treba kaditi. To je trajalo približno pet in trideset minut. Filmsko podjetje pravi, da ga je teh pet in trideset minut stalo tisoč dolarjev.

To je v resnici najdražja cigareta, ki so jo do danes pokadili. A poleg tega je ubogemu Rivenu po tej cigareti še slabo postalo.

V šoli

- »Koliko je 6 + 7?«
- »15.«
- »In 12 + 14?«
- »30.«
- »Kdo te je pa učil takega seštevanja?«
- »Oče.«
- »Kaj je pa tvoj oče po poklicu?«
- »Plačilni natak.«

Boji na severnem bojišču

Pregleden zemljevid k bojem, ki so se te dni vneli na severni fronti v Abesiniji. Po soglasnih poročilih iz italijanskega in abesinskega vira se pripravljata na tem bojišču velika bitka, ki bi utegnila odločiti izid vzhodnoafriške vojne.

Na zemljevidu so zaznamovani oni pomembnejši kraji, okoli katerih divja bitka.

Pred koncem leta

December je zadnji mesec v letu. December je tisti mesec, ko se morajo vsi računi poravnati. Tako je pri Vas, tako je tudi pri nas, pri »Družinskem tedniku«.

Ker je še nekaj naših naročnikov, ki so nam ostali dolžni za poslednje četrtletje, jih tem potem vljudno prosimo, da nam po položnici, ki so jo dobili v začetku meseca, zanesljivo nakažejo dolžni ostanek.

Izpolnite zato položnico »Družinskega tednika« in nam takoj nakažite Din 20.—. Med dobri prijatelji morajo biti čisti računi.

UPRAVA »DRUŽINSKEGA TEDNIKA«

Londonska ulična zmeda

v. N. London, decembra
Znana reč je, da tuji v Londonu ne vedo, kam bi se obrnili, ker je toliko ulic istega imena. Se dobro, da se pismošomem ne zmeša.

Tako imajo v Londonu nič manj ko 38 kraljevih ulic (King's Street), 60 Queen's Streetov (kraljičinih ulic), 45 spodnjih ulic (Lower Street) in 82 gornjih (Upper Street) — da omenimo samo tiste, ki delajo največjo zmedo.

Zdaj bodo menda tej anarhiji napravili konec. Londonski občinski očetje so namreč sklenili, da mora poslej vsaka ulica imeti drugačno ime.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)
Odpremilje denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršil vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst; Francija št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967. Luxemburg
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

500 žen sultana Abdula Hamida

Lepe haremske princeze in njihova usoda

O razkošnem in skrivnostnem haremu predzadnjega turškega sultana Abdula Hamida še danes krožijo v Carigradu zanimive govorice. Mnogi se še spominjajo onih luksuznih kočij, ki so se v spremstvu evnuhov na konjih pomikale iz Jildis-Kioska, sultanovega harema proti »Sladkim vodam«. V popolnoma zaprtih kočijah so sedele lepe haremske princeze v svili in zametu, okrašene z dragocenimi nakiti, ponosne in razvajene, kakor morejo biti samo sultanove žene.

Najlepše ženske iz Azije in Evrope so bile zbrane v haremu Abdula Hamida. Tu so bile Armenke, Turkinje, Cerkezinke, Rusinje in ženske vseh mohamedanskih narodov, da celo židovke.

Neverjetno razkošje je bilo v Jildis-Kiosku za časa Abdula Hamida. V haremu je imel stalno 1500 lepotic.

Po mladoturški revoluciji je pa prišlo v sultanovem haremu do velikih izprememb. Začeli so strogo redukcijo sultanovih žen. Novi mogočniki so sklenili dovoliti sultanu pet sto lepotic, ostalih tisoč so jih pa takoj odpustili. Mnoge odporne lepoticke so se razveselile svobode, saj je bil harem zanje samo zlata kletka. Drugim se je pa tožilo po njem, kajti vedele so, da jim ne bo nikjer tako prijetno kakor pri Abdulu Hamidu.

V haremu sultana Abdula Hamida ni manjkalo žalostnih neveselih prizorov. Nekajkrat so evnuhi in haremski stražniki zalotili kakoga pogumnega tujca, ki se je predzrnil priti na ljubavni sestanek s to ali ono sultanovo ženo. Tak človek je slabo naletel.

Med haremskimi damami je včasih prišlo tudi do preprirov in pretepov zaradi ljubosunja. Lepoticke so zavidale tisti, ki ji je sultan najbolj dvoril; velikokrat se je pripetilo, da so te dame od same zavisti sultanovo miljenko pretepele.

Za vlade Abdula Hamida so mnogo govorili o žalostni usodi neke mlade in izredno lepe Grkinje, ki je živela v sultanovem haremu. V njeni razkošni spalnici so jo lepega dne dobili mrtvo. Kazalo je, da se je sama zastrupila, ker so našli v njeni sobi tablete veronala. Toda v haremu so še dolgo potem šušljali, da je lepo Grkinjo zadavil neki evnuh.

Na podoben način sta v haremu končali neka Nemka in neka lepota s Kavkaza.

Od ostalih pet sto haremskih lepotic jih je pa mnogo šlo prostovoljno v smrt. Nikakor se niso moge sprijazniti z usodo, ker so bile preveč vajene lepega in razkošnega življenja v haremu. Mnoge od njih so potem nastopale kot pevke in igranke po raznih barih in kabaretih. Nekatere pa prosjčajo še danes po pariških, londonskih in newyorških ulicah. Te žene vam za majhno miloščino radi pripovedujejo o slajnih kočijah, o lepotah haremskega življenja in velikodušnosti sultana Abdula Hamida. Pripovedujejo o časih, ki se ne bodo nikoli več vrnili... ×

Humoristični pisatelj, spominski stotak in ljubosumni soprog

f. k. Budimpešta, decembra.
Madžarski pisatelj Soma Gutti je moral nekega dne menjati v časniškem klubu bankovce za sto kron. Preden ga je dal iz rok, je spustil nanj tole očitno govoranco: »Zdravstvuj, ti podoba vseh podob, zdravstvuj! S krvavečim srcem te pošiljam na tvoje pustolovsko popotovanje, z željo, da bi, kamorkoli te zanese naključje, našla pot k meni nazaj. Kadarkoli se vrneš, zmerom mi boš dobro došla!«

Potem je še napisal na bankovcu:

»V večem spomin na Somo Gutija.«

Bankovec je šel pot vsega denarja. Dokler se ni lepega dne oglasil pri Gutiju neznan, mrkogled možak in zabeval:

»Dober dan, jaz sem plesni učitelj Schmidt.«

»Prav,« je odvrnil Gutti, »samo ta trenutek mi ples ni v mislih.«

»O njem tudi ne bom govoril, nego o temle bankovcu.«

To reki je potegnil iz žepa zmečkan stotak in ga pomolil Gutiju pod nos.

Gutti je menil malomarno: »Čemu mi ga drezate v nos? Saj bi lahko vedeli, da denar nima volje.«

Plesni učitelj je zarjul, da so se okna stresla:

»Ze prav! Le zbijajte šale! Odgovorite in priznajte: Kako je ta denar prišel moji ženi v roke?«

»Najbrže si ga je prihranila po krajcarjih in groših.«

»In tole posvetilo na njem: V večem spomin na Somo Gutija? Ali se še upate tajiti? Fej!«

Plesni učitelj je prezirljivo vrgl bankovec Gutiju pred noge:

»Tu imate nazaj svoj denar! S svojo ženo bom pa že obračunal!«

(Pr. Tagblatt)

V restavraciji

Gost ugonablja pri kosilu zrezek, trd ko podplat.
»Ali naj prinesem še vrč piva zraven, gospod?« vpraša natak.
»Pocasi, pocasi, mladi mož! Najprej delo, potem šele užitek!«

Nevarna potnika

Nemški napisala
Myra Gruenberg

Na neki majhni postaji je stopil v vlak premožen rentnik Janez Porenta. Skoraj vsi oddelki so bili prazni, ker je bil pa Porenta družaben človek, je prisedel k dvema gospodoma. Oba sta bila tako zelo zatopljena v pogovor, da mu še odzdravila nista; še celo za mar ga nista imela.

Sprva je ropot vlaka uglasil njune besede. Kesneje pa, gospod Porenta je kar strigel z ušesi, je vendar ujel nekaj njunega pogovora.

»Zaupal ti bom načrt,« je dejal mlajši, drzen mladenič na oko, z ostro začrtanim profilom. »Zanesem se na tvojo pomoč. Če me pa pustiš na cedilu...« Stisnil je pesti in oči so mu besno zažarele.

»Prav, prav,« ga je miril starejši, čigar zabuhel obraz je jasno kazal znake razuzdanosti. »Kar brez skrbi bodi! Saj ni pri-

vič, Fred, da jim bova skupno zabrenkala.«

»Prav imaš, Maks. Torej poslušaj...«

»Bodi previden!« ga je prekinil Maks. »Ali se ti ne zdi ta človek, ki tako ravnodušno tam sedi, kakor kakšen preoblečen detektiv?«

»Precej se mi je zdel nekam sumljiv,« je šepnil prvi, »toda zdi se mi, da ni nevaren. Takoj ko bo odšel odtoč, ga bo že kakšen naš zanesljiv možakar vzel na muho. In če naju bo le poskusil izdati, mu bo pognal kroglo v vamp.«

Gospod Porenta se je nemirno presedel na sedežu.

»Ali bi mar ne počakala rajši, dokler ne odide?« je po tihem vprašal Maks.

»Ne smeva tratiti časa,« se je uprl Fred; »že čez nekaj minut nama bo nekdo prinesel torbo...«

»Kdo jo bo prinesel?«

»Tom!«

»Ta je pa bosa, saj je Tom vendar na gorkem.«

»Pobegnili je, prijateljček,« je odgovoril Fred in pomembno pomežiknil.

»Pobegnili je?«

»Da, nocoj; moji so mu pomagali.«

»Denimo, da je res, toda nemogoče je vendar, da bi bil že zdaj tu.«

»Zapomni si, Tom ne pozna besede 'nemogoče'. Kako bo napravil ne vem. Gotovo je pa, da bo že čez nekaj minut prinesel torbo.«

»In kaj je v njej?«

»Dinamit!«

Gospodu Porenti je kar sapo zaprilo. Tresel se je po vsem životu, oči so se mu izbuljile... Kaj bi le storil? Ali naj pokliče na pomoč? Žive duše ni bilo blizu, da bi ga slišala. Morda bi bilo dobro, če bi potegnil zavoro. Toda ta šmentana stvar je visela pri oknu, in pri oknu sta sedela tudi oba razbojnika! Če bi potegnil. Bog ve, ali ga ne čaka zunaj že kakšen pomagač teh nepridipravov?

Zdajci sta pričela oba potnika z zanimanjem opazovati gospoda Porento.

»Ali vam je slabo?« ga je vprašal mlajši. Starejši je pa potegnil iz žepa steklenico in jo ponudil gospodu rentniku:

»Nemara bi vam konjak dobro storil!«

Gospod Porenta si je seveda njuno ljubeznost takoj po svoje razlagal. Bržčas bi me ra-

da omamila, ali pa celo zastrupila, si je dejal Janez. Zbral je poslednje moči in dahnil:

»Hvala, gospoda, nič mi ni.«

»Ne zamerite!« se je opravičil starejši nekam čmerikavo. Nalil je kozareček do vrha in vprašal svojega sosedo:

»Ali bi ti požirek?«

»Prav rad,« je odvrnil Fred in potegnil tobačnico.

»Ali se ti smem s cigareto oddolžiti?«

»Kakšna specialiteta?«

»Menda,« se je nasmehnil mlajši.

Uboji gospod Porenta je zasledoval sleherno njuno kretnjo. Kakor v kakem poceni romanu si je dejal: opojne cigarete, zastrupljen konjak. Če bo oboje dovolj hitro delovalo, bo nemara lahko še utekel, preden bo prinesel pobegli Tom dinamit v torbi.

Starejši je vsrkal vase dim cigarete:

»Ti, v cigareti je pa opij?«

»Samo malo. Neke angleške sorta je; prijateljica iz Londona mi jih je poslala.«

Dobra roba se hvali sama,

zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

»Naš poklic nas pa res na vse vetrove zanese!«

Starejši je grdo pogledal, ker je bil Fred postavil žganjarček zraven sebe na klop.

»Ali mar ne misliš piti?«

»Prosim,« je pokorno odgovoril Fred. Toda ko je segel po kozarcu, se je prevrnil in se zdobil na sto kosov.

Ta pa ni neumen, si je mislil Porenta.

Starejši ni bil nič v zadregi.

»Ne maraj! Kar iz steklenice potegni!«

Fred se je nekoliko obotavljal, potem je pa prijel steklenico in jo krepko nagnil. Toda ostremu Porentovemu pogledu ni ušlo, da je pogoltnil le prav majhen požirek.

»No, žejen pa menda nisi,« je suho dejal Maks. Obrisal je duclce steklenice in krepko potegnil iz nje.

Sam vrage naj razume, je godrnjal v stiski Porenta. Še samomorilec je povrhu!

Fred se je vzravnal. »Zdaj pa ne kaže več tratiti časa.«

»Seveda ne. Torej dejal si, da

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Tutankamonova deseta žrtev

e. i. Newyork, decembra.

V začetku tega meseca je javnost razburila novica, da je eden izmed učenjakov, ki so njega dni odkrili grob egiptovskega kralja Tutankamona, znani orientalist James Broadsted, na vožnji v Ameriko neoprečeno obolel za neko skrivnostno boleznijo in umrl. Zdravniki niso marali o njegovi bolezni niti crniti — zgovoren dokaz, da je nekaj nevsakdanjega po sredi.

Zanimivo je, da je Broadsted zmerom rad norce bril z legendo o preklestvu, ki naj bi zadelo vsakogar, kdor se je takrat predrznil stopiti v Tutankamonovo grobnico. In vendar se je zdaj, kakor vse kaže, tudi nad njim izpolnila nepojmljiva usoda kakor nad njegovimi tovariši.

Egiptovski kralj Tutankamon bi bil že zdavnaj izginil javnosti iz spomina in bi le starinostvom dražil radovednost, če ne bi od časa do časa brali o skrivnostni smrti učenjakov, ki so se drznili vdreti v njegov grob. Legenda namreč pravi, da se Tutankamon še mrtev maščuje nad slehernim človekom, ki se upa kaliti njegov večni počitek. In res: ne mine skoraj leto, da ne bi brali o kakšni novi smrtni žrtvi grozotnega egiptovskega kralja. In vselej je smrt ogrnjena v grozljivo tenčico skrivnostnosti.

Tudi leto 1935. ni izjema. James Broadsted, eden izmed najintimnejših sodelavcev pokojnega lorda Carnarvona, vodje one usodne ekspedicije v faraonov grob, je nenadoma umrl. Prav tako kakor devet njegovih tovarišev, devet tarč maščevalnega nilskega kralja, je tudi on podlegel skrivnostni bolezni, ki ji nihče ne ve diagnoze in zato tudi ne zdravila...

Vrsta faraonovih žrtev ni majhna: z Broadstedom jih je ravno deset. Naj omenimo samo nekatera imena iz te moderne, a hkratu staroveške mrtvaške knjige:

Lord Carnarvon, odkritelj luksorskega groba, je umrl za pikom mušice; uklala ga je, kakor trdi legenda, v trenutku, ko so njegovi trije asistenti odkrili pokrov zlate krste faraona Tutankamona.

V krsti je ležala kraljeva mumija. Rentgeniziral in fotografiral jo je profesor Raleigh. Na vožnji iz Egipta v London je Raleigh zbolel in čez štirinajst dni umrl, ne da bi bili zdravniki mogli dognati diagnozo njegove bolezni.

Tudi francoski zgodovinar Leclerc, eden izmed najboljših poznavalcev stare egiptovske zgodovine, se je tisto usodno uro mudil v Tutankamonovi grobnici. Preživel je Raleigha le za par dni. Zdravniki so ugotovili zastrupljenje — za katerim trupom je Leclerc umrl, pa ni niti obdukcija njegovega trupla spravila na dan.

Ali so vse to res gola naključja? Maspero, pač najbolj poklicani sodobni egiptolog, misli drugače. Ne,

bo Tom prinesel v torbi dinamit.

»Tako je. Dinamit!«

»Ali ga bo dovolj?«

»Menda. Nekaj hiš bo že zleto v zrak.«

»Pa se nič ne bojiš, da bi Toma spoznali?«

»O, ta ti je tič. Prilepil si je gotovo brke.«

V tistem trenutku je nekdo odprl vrata oddelka.

Porenta je od groze široko odprl oči: novi gost je imel goste brke in — torbo...

»Tom!« je hotel zavpiti, toda niti pisniti ni mogel.

Nihče ni imel njegovega razburjenja za mar.

»Vozne listke prosim!« je dejal vstopivši sprevodnik prijazno.

Gospoda pri oknu sta pokazala polovični karti in svoji legitimaciji.

»Glej, glej! Gospoda sta gledališka igralca. Lep poklic, ne?« je dobrohotno menil sprevodnik.

»Da, da,« je trudno odvrnil starejši, »lep poklic! Ko se le človek ne bi moral venomer poditi iz kraja v kraj. Danes tukaj, jutri tam, med vožnjo pa še skušnje delaj... Lep poklic!«

(T. I.)*

nič nadnaravnega ni pri tem skrivnostnem umiranju, pravi ta učenjak. Stvar je mnogo preprostejša in baš zato tudi manj strašna: egiptovski duhovniki so bili za dobe faraonov hkrati tudi zdravniki in so poznali nekatero kemijsko učenost, ki je še današnji kemiji neznana. Ti duhovniki so gledali na to, da ne bo nihče vdrl v kraljevske grobnice, ker bi jih drugače lepega dne razbojniki oplenili. Zato so mumije pripravili s snovmi, katerih strup je ohranil svojo moč še stoletja in tisočletja. Ljudje, ki so prišli s tem trupom v dotik, so morali svojo drznost plačati s smrtjo.

Znabiti je tragedija orientalista Broadsteta novo potrdilo tega spoznanja...

Darilo maharadži za rojstni dan

Gudalski maharadža je pred kratkim praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan. Vladaču na čast so priredili v vsej kneževini velike svečanosti, ljudstvo je pa hotelo iznenaditi maharadžo z najlepšimi darili.

Toda najlepše in najdragocenejše darilo, ki ga je dobil maharadža ob tej priliki, je bilo darilo naroda, zbrano s prostovoljnimi prispevki po vsej državi. Hoteli so maharadži poslati toliko zlata, kolikor je sam težak.

Gudalski maharadža ni pristal v vitke linije, saj tehta devetdeset kil. Na rojstni dan so pred maharadžovo palačo iztovorili več težkih kovčegov samega zlatega in srebrnega denarja.

Maharadža je bil prijetno iznenaden. Ko je računal, koliko zlata dobi za ta denar, je dognal, da lahko s tem denarijem kupi ravno devetdeset kil zlata, torej toliko kolikor je sam težak.

To nenavadno darilo svojih zvestih podanikov gudalski maharadža ni obdržal zase, temveč je ves znesek takoj podaril za dobrodelne namene.

Vse Avstrijce bodo popisali

Erkennungskarte Nr.		Grundnummer
BUNDESSTAAT ÖSTERREICH		0 0 0 0 0 0 0 1
Nur im Inlande gültig!		
für: <u>Erkennungskarte</u>		
geboren am <u>15. X. 1872</u>		
in <u>Wien</u> Land <u>N.Ö.</u>		
Staatsangehörigkeit: <u>Österreich</u>		
Beruf: <u>Bundespräsident</u>		
Ausgestellt Wien, am <u>3. Dezember 1935</u>		

Avstrijska vlada je izdala odredbo, da imajo vsi Avstrijci dobiti posebne legitimacije s tekočimi številkami. Te legitimacije bodo veljale samo v državi. Legitimacijo št. 1 je dobil zvezni predsednik Miklas.

Biserna ovratnica

Madžarski napisal
Miklós Lörincz

Ela je imela moža in prijatelja. In zgodilo se je, da je moral lepega dne njen mož na potovanje. Eli zaradi njegovega izostanka ni osivel niti en las, moža je pa resno skrbelo, da se reva brčas dolgočasi, in zato se je odločil, da ji kupi kakšno prikupno darilo, pa če bo še tako poceni; samo da bo ženo razveselil in jo odškodoval za dolgo čakanje v samotni...

Denar mu ni nikoli šel rad izpod palca. Stikal je in stikal, dokler ni vendarle našel v izloženem oknu nekega dragotinarja prav prikupno in na oko lepo bleščečo biserno ovratnico. Par frankov je stala, podobna je bila pa pravim biserom na las.

Ob povratku je Elo njegova pozornost prav razveselila, četudi je na prvi pogled spoznala, da ovratnica ni kaj prida. Rekla seveda ni ničesar, pač pa je stekla drugo jutro k svojemu prijatelju in mu dejala:

Tiha junakinja

e. k. Newyork, decembra.

Nekaj let pred smrtjo se je Robertu W. Garretu, predsedniku neke ameriške železniške družbe, zmesalo: domisljal si je, da je waleški princ.

Njegova žena ni ravnala tako, kakor bi najbrže vse druge na njenem mestu. Ni ga poslala v sanatorij, ni ga pustila samega z njegovo bolno domisljijo, temveč ga je v njej še podpirala. Ker ji denarja ni manjkalo, je žrtvovala tisoče in stotisoče dolarjev, samo da mu ustvari okolje, v kakršnem utegne živeti pravi waleški princ.

Ljubeča žena je zato spremenila svoj dom v pravcati grad in tudi vsa okolica se je morala prilagoditi slogu prestolonaslednikovega bivališča. Najela je gledališke igralce, da so kot poslani prihajali k njenemu možu na državniške obiske; uniforme so imeli ukrojene natanko po londonskem vzorcu. Mučeniška žena je pa s svetniško vdanostjo in potrpežljivostjo igrala vlogo princese Waleške.

Prijatelji je niso razumeli; zakaj se žrtvuje zanj, ko mu pa ni več rešitve?

Preprosto je žena odgovorila: »Moj mož je vse svoje življenje garal in se prizadeval, da si je napravil premoženje. Zakaj mu ne bi v njegovim denarjem olajšala zatona njegovega trpljenja polnega življenja?«

Prijatelji so umolknil...

Za 1 cm filma — 50 Din

Slavna filmska igralka Marlene Dietrich je sklenila z neko filmsko tovarno pogodbo za tri nove filme, za katere bi dobila kot honorar milijon osem sto tisoč dolarjev.

Neki filmski igravec je izračunal, da bo Marlena Dietrich za vsak centimeter novega filma dobila honorar petdeset dinarjev.

Slavna filmska zvezda se res ne more pritožiti, da bi svoj denar težko zaslužila...

Negušev portret

e. n. Pariz, decembra 1935.

Neki zdravnik, ki je zdravil abesinskega cesarja, je podal o njem tole sliko:

Haile Selasi je zelo majhen mož čistega amharskega tipa. Roke in noge ima razmeroma dolge, trup pa silno vitek in droban. Njegove roke so skoraj predolge, fine, a vendar ne koščene, zraven pa neverjetno prožne in nemirne — a le tedaj, kadar cesar misli, da ga nihče ne opazuje. Njegova nolt je bolj črna, kakor bi človek sodil po slikah v ilustriranih časopisih. Zares živa je pa samo cesarjeva glava. Njegov zakrivljen nos je tipičen za orientalskega semita, ustnice ima tenke, lase in brado pa skodrano. Njegovi zobje so beli ko sneg, oči se mu leskečejo ko dva žareča orla.

Cesarjev pogled oživi silno redko: kadar se ustavi na njegovem dručorociencu Makonenu. Takrat mu zasije obraz od sreče, takrat Haile Selasi pozabi, da je cesar: takrat je samo oče...

Ljubezen v radiu

e. n. Newyork, novembra.

Ljubko idejo je spočela neka ameriška radijska družba — idejo, kakršne so pač samo Američani zmožni.

Vsako dopolne ob desetih oddajajo namreč njene postaje... čebljanje o ljubezni. Kadar so možje v službi, so si dejali gospodje pri tej družbi, imajo njihove žene pač pravico, da se malo raztresejo in pozabijo na svoje vsakdanje-gospodinske skrbi in težave. In tako vam vsako dopolne — razen ob nedeljah, kajpada! — stopi pred mikrofona mlad, lep napovedovalec in jame s sladkim glasom govoriti tisočim in milijonom žen in deklet. Ta mladi mož je dobil tudi že posebno ime: »radio-lover« — radijski ljubimec — ga imenujejo Američani. Takole nekako začne svoje ljubezensko kramljanje:

»Zdaj, ko smo vsi trije sami med seboj, vi, vaš aparat in vaš radijski ljubimec, prikažite bliže svoj stol, bliže, še bliže: pomenili se bomo malo o ljubezni, če vam je prav...«

Ali je katero žensko srce, mlado ali staro, ki se ne bi ogrelo ob teh toplih, ljubečih besedah?

Hipnoza namesto zaporov

x. k. Praga, decembra.

V »Prager-Tagblattu« beremo:

Neki tokijski vseučiliški profesor je dognal, kako bi si država lahko prihranila težke milijone: odpravila naj bi jetnišnice, namesto tega naj bi pa kaznjence... hipnotizirala! Hipnoza naj bi v njih zbudila občutek, da so jetniki — v lastni hiši; celo hrana naj bi jim teknila kakor kaznilniška menaža.

Profesor trdi, da bi bilo moči pri kaznjencu, ki je obsojen deni-

»Ljubica, prosim te, pusti take neumnosti...«

Toda Ela ni odnehala, zlasti še zato ne, ker je ni nič več vezalo na njenega nekdanjega prijatelja. Že leto dni je minilo, odkar mu je dala slovo. In od tistih dob je živela samo še za svojega moža.

Pol ure kasneje sta že bila na poti k dragotinarju. Ela je položila dragocenost na stekleno omarico...

Dragotinar si je natanko ogledal biserno ovratnico. Potlej se je pa obrnil h gospe in gospodu in nekam zaničljivo dejal:

»Ta reč ni prav nič vredna!«

»Kaj, nič vredna da ni? Saj je vendar pristno biserje...«

»Na žalost ne! Ponarejeno je...«

Ela je opotekaje se stopila na cesto. Njen mož ji je sledil za petami.

»Podlež... nesramni podlež!« je siknila in stisnila pesti.

Bančni ravatelj je pohlevno sklonil glavo in hudo sram ga je bilo, da je moral doživeti tako ponižanje...

(v. I.)*

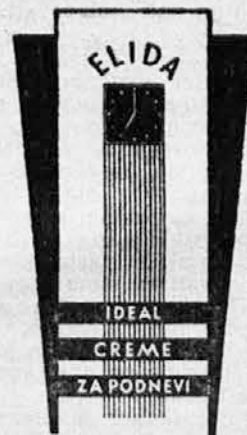
»Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati!«
kdor jih pokusi, trdi vsaki.

MEDKREMO IN KREMO
JE
RAZLOČEK!

So dobre in slabe. Za Vašo kožo je najboljša komaj zadosti dobra. Elida Ideal krema Vam pomore kakor nobena druga, da ste negovani, kakor je treba. Zakaj to je novo na njej:

izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek

Ona se vleže takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi „hamamelis virginica“ majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.

NOVA
ELIDA
IDEAL
KREMA

BREZ MAŠČOBE
in
ELIDA CITRON COLD CREAM
za čiščenje
in prehrano kože

mo na dve leti zopora, raztegniti učinek hipnoze natanko na dve leti.

Zaenkrat se Japonci učenemu profesorju še smejejo. Kdo ve, mogoče bi bil pa njegov predlog izvedljiv?

S tremi leti odrasel

ö. K. Budimpešta, decembra. Na kirurško kliniko v Debrecinu so pripeljali triletnega Franca Kissa iz Mezökövesda, ker je nenormalno razvit; otrok je že s tremi leti dozorel v moža. Na kliniki ga bodo operirali in spet spremenili v otroka.

Otrokova lobanja se tako rekoč nič ne razlikuje od lobanje odraslega moža; tudi njegove duhovne sposobnosti in čustveno življenje so popolnoma razvite. To se posebno razodeva v njegovih instinktih; njegovi starši doživljajo ob njem pravcate tragične groteske. Tako se triletnik sploh ne mara družiti z otroki in se najrajši giblje v družbi odraslih, zlasti žensk. Lepega dne je prežgodel razviti otrok kratko in malo zavrnil otroško hrano in zahteval klobaso in vino.

Njegovo delo

»Knjigovodja Mrna že spet spi in nič ne dela!« Za vidim, moral mu bom odgovoriti. Gospod Kobé, ali mislite, da bi lahko prevzel njegovo delo?»

»Zakaj ne, gospod ravatelj! Saj si v skrajnem primeru lahko kupim uspešno!«

Dr. Josef Löbel

Za človeško življenje

Detektivski roman iz zgodovine medicine. — Prvi del: Sladkor

Tretje poglavje: Mlad moraš biti, da zmoreš velike stvari — in Amerika je mlada

„Za božji čas, brži! Rešite očeta!“

Tik poleg čebrov je bilo vse polno visokih slamnatih kosar, do vrha napolnjenih z neko suho snovjo, ki je bila videti ko žagovina. To je bil vsedek, ki je ostal od slinavk po izjetju soka; snov je bila popolnoma suha in kakor izlužena. Za klajo ni bila več, zato so jo rabili le še za gnojenje.

Ožemek, sok torej, so vlivali v denaturiranim alkoholom v velike steklenice, po videzu in obliki podobne steklenicam za vkuhanje. Razvrščene so bile po surovih lesnih mizah; v mnogih je bil pod rumenkasto plastjo alkohola rjavkast vsedek, v drugih pa bel vsedek na dnu brezbarvne tekočine. V onih je bil prvi ožemek, še ves onečiščen z beljakovino in z drugimi primesmi; zato je bil tudi temen; v teh je bil pa že čistejši, zatorej jasn. Brži ko se je tekočina popolnoma zbitila, ko alkohol ni našel nobene nečistoče več, da bi jo vsrkal, so ga dali izhlapevati.

Kakor v beznici

V prostoru, kjer je alkohol izhlapeval, je bil tako zadušljiv zrak, da bi bil še tako zloglasni pivski beznici v čast. Človeku se je zdelo, da bo postal pijan ko čep, če bi samo nekaj trenutkov ostal v tem ozračju. Drugo za drugim so stala stojala, spominjajoča na knjižne police; v plitve pločevinaste skledice na njih so izlivali tekočino iz onih steklenic. Nekakšen umeten samum je neprestano vel čeznje, valujoč topel zrak, ki je sušil alkohol. Kar je potlej ostalo na dnu, je bil bel, kristalast prah.

»In ta dragi alkohol pustite, da ga kar na tisoče litrov izhlapi v nič!« je vprašala mrs. Wellerjeva, ki jo je spet premagala gospodinjska žilica.

»Da! Poskušali smo že na vse mogoče načine, da bi ga prestregli za kesnejšo rabo. Toda to ga je tako podražilo, da bi še v najdražji lekarni ne bil tako drag,« so ji povedali.

»In ta bel prašek na dnu?«

»Je insulin!«

V pokrajnem laboratoriju jima je neka mlada dama v beli halji, doktorica kemije in prav posebno čislana specialistka za izdelovanje insulina, pokazala polno steklenico tega dragocenega prahu.

»To je polnopravna insulina,« je smehljaje se dejala. »Napravili smo ga iz 12.000 kilogramov trebušnih slinavk.«

Dvanaest tisoč kil! Gospa dr. Wellerjeva se je od začudenja kar za glavo prijel. Njen mož se je pa spomnil, kako je profesor Zuelzer takrat navdušeno zavrisnil, ko mu je zmagoslavno sporočil, da se mu je končno vendar posrečilo dobiti sto kil, celih sto kil za predelavo!

Toda že se je spet oglasil njun vodja. »Zdaj bi nemara lahko šli dalje,« je dejal. »Kako napravite iz tega praška raztopino, kako z njo polnijo skulice, da so že kar pripravljene za bolnike, to boste videli kasneje v tako imenovanem oddelku za konficioniranje. Rad bi vam pa še prej pokazal, kako insulin preskušajo in mu določijo enote, zastran prave odmere doz.«

Šli so spet čez dvorišče v neko drugo poslopje. Najprej so prišli v prostor, kjer je vladala pravca moreča temperatura. V tej kamri so najprej puščali sveže raztopine insulina pet dni. Če se niso v tem času in v tej kalivi vročini razbomohile bakterije, potlej je bil insulin gotovo brez klic, bil je prav gotovo neškodljiv. Koliko zdravilne moči je bilo v njem, je za seveda pokazala šele preskušnja za določitev enot.

Preizkušnja na zajcih

Preskušnjo delajo na kuncih, ne morda zdravniki ali biologi, temveč kar prav preproste delavke, ki morajo biti seveda izsolane in posebno... čedne. Vsaki živali — vse so vsteviljene — vzamejo nekaj kapljic krvi, da ji izmerijo sladkor; da pa živalc ne mučijo preveč, jim ne zasajajo igle več v uhlje kakor v prejšnjih časih, temveč naravnost v — srce. Čeprav se je to gospe Wellerjevi prvi hip zdelo od silne nečloveško, se je že minuto nato na lastne oči prepričala, da ta postopek odlično ne prizadene kuncem prav nič bolečin. Ročno in trdno je objela delavka z levo roko malo telesce in ko je začutila na prsnem košu utripe srca, je z desnico zabodla iglo. Živalca se še zmenila ni za to, da se ji je drobna

igla sesalke zabodla v srce. Kakor bi trenil, je delavka vsesala kri, jo preskusila in koj nato vbrizgnila kuncu insulin.

Insulin znižja pri normalni živali vsebino sladkorja v krvi, znižja ga tem bolj, čim več enot ima. Na kuncu je treba torej preskusiti, kakšna količina je v skladu z enoto, ki jo je Zveza narodov določila za mednarodni standardni insulin.

Ko je bil preparat že tako preskušeni, so ga morali zastran učinkovitosti preskusiti še profesorji, častni člani insulinskega odbora. Šele tedaj so ga smeli »konficionirati«, to se pravi, smeli so ga za splošno porabo natakati v skulice po 100 in 200 enot.

Da se izognejo pomotam, je vse, kar se tiče fabrikacije po 100 enot, zeleno, vse kar se zavojčkov po 200 enot tiče, modro pobarvano. Preden pa sploh začno zavijati, je potrebna še obširna in na moč zamotana manipulacija, ki jamči za popolno snaznost polnitve.

Najprej izplakuje stroj stekleničke z navadno vodo, potlej jih duhovito sestavljene krožeče ščetke še posebej očedijo, na koncu jih pa izplakne spet poseben stroj v destilirani vodi. Šele zdaj so gotove, da sprejmejo insulin, ki teče po razkuženem likaju vanje. Za polnjenje imajo mizo, slično mizam v gosposko urejenih slaščičarnah, ki je na vseh straneh obdana s steklom, v njem sta pa samo dve odprtini, da lahko seže delavka z rokami noter. Do skulice tako seveda ne more njen dih, tudi prašek ne, ne najmanjša klica.

Polnjenje se vrši silno oprezno

V stojalca, ki romajo mimo plamena, zatikajo delavke napolnjene skulice, da jim plamen zatoli vršičke, ali jim pa posebna priprava povezne čez dulce gumaste pokrovice, ki imajo to prednost, da ni treba skulic pred uporabo odpirati. Dovolj je, da prebodeš gumasti pokrovček z iglo brizgalke, v katero hoče vsrkati insulin. Poslej je le še treba te male stekleničke — ne morda polepiti z lističi, temveč jih zaradi prozornosti samo potiskati z zelenimi ali z modrimi napisli, in ko je tudi to gotovo, je preparat v takšnem stanju, kakor ga je dr. Weller v svoji praksi že tisoč in tisočkrat rabil.

Seveda se mu nikdar še sanjalo ni, koliko najrazličnejših in najbolj širnejših procedur je treba, preden stvar tako daleč dozori, da si lahko kupi v lekarni gotov insulin.

Ko je zdaj odhajal, stopajoč s svojo ženo mirno mimo skladišč, v katerih so bili zloženi pripravljene zaboji z napisli Buenos Aires in Kalkuta, mu je kar brnelo po glavi. Od vsega tega, kar je videl, slišal in — ovohal, je bil domala omamljen.

Če se je spomnil, da je vsej tej orjaški industriji tekla zibelka v oni kamri Minkowskega v Strassbourgu, se mu je zdelo kar groteskno. V duhu je spet videl hrume stroje, na stotine marljivih delavcev, tistih pet tisoč podgan — hkratu je pa videl ono laboratorijsko luknjo s preprosto kuhinjsko mizo, z navadno klopjo, tistih borih par iskernih cevi in dva neobogljena kunca, ki sta morala žrtvovati svoji majčni slinavki.

Kakor da bi sanjal.

Obisk pri Zuelzerju

Lepoto teh sanj je pa nekam kazila misel na Zuelzerja, kazil jo je tesnobni občutek, da tega neizogibnega obiska še zmerom ni opravil.

Kar na lepem je doktor Weller osorno dejal svoji ženi: »Popoldne grem k Zuelzerju.«

Ko mu je profesor odprl vrata, je bil Weller na prvi pogled prijetno presenečen: stari prijatelj ni bil prav za prav nič spremenjen. Čeprav je imel že šest križev na grbi, je bil v obraz zdrav kakor nekoč, brki so mu komaj za spoznanje osiveli in lasje — nu, las pa že prej ni imel.

Gosta je sprejel s toplo prisrčnostjo. Weller je moral na dolgo in na široko in natanko pripovedovati o sebi, o svojih prigodah in o svojem delu. Potem je pripovedoval profesor, in potem — potem je zasukal pogovor na insulin — in tega se je Amerikan najbolj bal.

Zuelzer je terjal zase samo svojo pravico, in je občudoval Bantingovo idejo zastran podvezovanja izliva. Način dela teh Američanov je pa imenoval »vprav klasičen.«

In še preden se je dr. Weller zavedel, je primaknil profesor svoj stol bliže in ves navdušen zaupal

prijatelju, da se peča zdaj s popolnoma novo stvarjo, s popolnoma novo in prav veliko! Gre za problem škriatic in profesor je govoril v eni sapi o tem kar celo uro.

Doktorju Wellerju je obraz sijal. Pošteno sram ga je bilo strahu, saj se je bil tako bal, da bo našel moža starega in zagrenjenega. Ne, ta ki je zdaj govoril, še daleč ni bil star in zagrenjen, bil je pravo nasprotje tega, mladostni gorečnejši je bil, ki je napravil križ čez preteklost in je živel samo še za sedanjost in — bodočnost. Takšna je torej narava pravega, pristnega raziskovalca! Nič jeze, ali pa vsaj ne preveč, če se drugemu posrečijo večji uspehi, kar dalje z vno na delo! Dobremu, docu se je srce kar smejalo v prsih in najrajši bi bil prijatelja objel.

Vesel, kakor že dolgo ni bil, se je vrnil v hotel. Móra, ki ga je leta in leta tlačila, ga je minila. Dr. Weller se je odločil, da bo veseli dan svečano sklenil, da si bo privoščil največjo razposajenost, ki si jo je mogel izmisliti: povabil je mrs. Wellerjevo zvečer v »Haus Vaterland«.

EPILOG

Dobra volja, ki se ga je bila prijala, ga ves čas ni minila. In niti

* »Haus Vaterland« — gosposki berlinski lokal.

Mož, ki se je hotel obesiti

Živel je nekoč neki mož. Zgodbo o njem vam moram povedati, ker boste iz nje črpali dragocen nauk.

Naša zgodba se dogaja v času, ko so tudi moški nosili dolge lase (lasulje), ko so si jih še pudrali in ko so ljudje še pisali z gosjim peresom.

Torej ta mož se je hotel poročiti, a ni imel neveste. Napisal je pisanje, pa ni vedel kateri bi ga poslal.

Bil je zelo osamljen, znanja ni imel, posebno ženskega ne. Kaj naj bi storil siromak? Bil je tako obupan, da se je hotel obesiti. Naša slika to nazorno dokazuje.

Če se počutite osamljene, če nimate znanja, a bi se vendar radi poročili ali seznanili z zalim dekletom ali pa z vrlim mladeničem: tedaj sedite, napišite mali oglas in ga pošljite »Družinskemu tedniku«.

Ker ima »Družinski tednik« veliko naklado, boste imeli tudi uspeh. In to vas bo hudo, hudo malo stalo. Vsaka beseda 25 par, le pristihi morate za enkratno objavo še Din 1.50 za oglasni davek. Priporočamo vam, da tak oglas naročite vsaj za dvakrat ali trikrat. Denar lahko nakažete tudi v znakmah. Oglejte si male oglase na osmi strani!

slovo od Evrope, ki je bilo bržčas poslednje, je ni skililo.

Resda, bilo je konec — toda ali ni bil mar dober konec? V Strassbourgu je videl torišča svojega medicinskega detinstva, Berlin je obiskal, mesto, na katero ga je vezal prosep njegove moške dobe, in zdaj se vrača v Ameriko, v deželo, ki mu je dala izpolnitev. Z najčudovitejšimi vezmi je bilo njegovo življenje povezano z bojem zoper sladkorno bolezen, toda ta boj je zdaj srečno prestan. Kot prostak, če hočete kot bojni klatež samo, se je udeležil vojne zoper diabetes; vesela se je pa lahko naužil prav toliko ko katerikoli izmed vojskovedij. Ob boku Minkowskega je doživel, kako se je problem pojavil, skup z Zuelzerjem je gledal, kako je zrasel v plaz, in ko ga je Banting razvozlal, je z njim vred žele uspeh in je smel tisočim pomagati. Njegovo življenje je bilo po besedah psalmopjevca trud in delo, toda ali ni bilo mar tudi blagoslovljeno?

Doc je imel dovolj vzroka, da je bil razigran in zadovoljen. Tudi med povratkom je bil ves čas tak. Vreme se mu je zdelo prekrasno, ladja prelepa in sopotniška družba prav prijetna. Zlasti z nekim starejšim gospodom in njegovo prelepo, sedemnajstletno hčerko sta se doktor in njegova žena prav posebno dobro pogajala.

Zato jima je bilo prav resno žal, ko ju nekega večera ni bilo k večerji, in pošteno sta se prestrašila, ko je deklica nenadoma odbutnila vrata jedilnice in — že za večerjo preoblečena v rožnato večerno obleko — planila blede in tresoča se v dvorano.

»Brži! Za božji čas, brži! Rešite očeta!« je zaklicala.

Ladijski zdravnik je takoj skočil pokonci in doktor Weller mu je

sledil za petami. V kabini je ležal na postelji, še oblečen, oče mlade dame, popolnoma nepremično, višnjevordec v obraz, težko in globoko dihaajoč.

»Doc?« se je sklonil nad omedlelega: »Duhate, gospod kolega?« je zamrmral. »Aceton!«

Brž sta preskusila kri zastran sladkorja. »Seveda,« je rekel Weller, »diabetična koma. Ali imate insulin pri roki in grozdni sladkor?«

Ladijski zdravnik je prikimal. »Kaj menite vi, gospod kolega?« Petdeset enot bo prav?

Ko se je dr. Weller spet vrnil v jedilnico, njegove žene ni bilo več tam. Tudi v njuni kabini je ni našel. Na koncu jo je steknil na promenadni palubi sklonjeno čez ograjo in zroč v temno morskno gladino.

»Kaj je bilo?« je vprašala, ne da bi se bila obrnila.

»Diabetična koma,« je zgodil »doc« nekam zadrženo, kakor je že zdravniška navada, kadar nepoklicno govore o boleznih.

Ko se je zraven žene naslonil na ograjo, je zdajci opazil, da ima objokane oči.

»Za božjo voljo!« je prestrašeno vzkliknil, »jokala si se?«

»Ne bodi hud, Karlchen,« se je nasmehnila, »je že mimo! Prevzelo me je, ko je deklica planila v dvorano, ker je bilo vse natanko tako, prav natanko ko takrat, ko je očeta pobralo. Spet je prišla neka deklica v rožnati obleki nenadoma med večerne goste, spet sta skočila dva zdravnika pokonci in odšla hitrih nog za njo, spet...«

»Spet nekdo z diabetično komo,« je »doc« dokončal njen stavek in se ponosno vzravnal. »Samo da je to pot majhna razlika: ta nekdo ne bo ponoči umrl. Zjutraj bo spet vstal in če me čut ne vara, bova jutri pri obedu spet lahko kramljala z njim.«

Drugi del:

Pallida* (sifilida)

Previdno so se bližali koraki. Potlej se je nenadoma prikazalo pismo, zdrknilo skozi špranjo na vratih in obležalo na preprogi.

Kristijan se je nasmehnil. Tako torej gospa Zöttl — njegova gosposdinja — izpolnjuje njegovo spodobno prepoved, da ga ne sme med delom motiti! Ni potrkala, ne, ne, samo previdno se je priplazila do vrat in porinila pismo skozi špranjo — kakor da bi ga to še prav posebno ne odvrčalo od dela, kakor da bi ga to še prav posebno ne sililo, da mora vstati in pobrati pismo s tal.

Spoznal je pisavo. Pisal je brat Fritz, njegov dobri Fritz! Prav takšno pisanje bržčas, kakršno pošlje vsak teden, kadar je na potovanju. Nu, to bi človek resda lahko kasneje prečital.

Dr. phil. Kristijan Neitschke je torej položil zaprto pismo na mizico poleg ležalnika in se z vzdihom vrnil k svojemu delu. K svojem velikemu delu »O zveznosti med boleznijo in umetnostjo«, ki naj bi mlademu literarnemu zgodovinarju prinesla čast in slavo, najprej pa seveda docenturo na univerzi.

Zdaj se je ravno mudil pri poglavju »Sifilida ustvarjajočih ljudi«. Okrog njega so bili naloženi čili kupi knjig, zakaj neznansko dolga je bila vrsta pesnikov, slikarjev in glasbenikov, ki jih je sifilida dajala, in ki je bila njihova umetnost po mnenju Kristijana Neitschkeja pod vplivom te bolezni. Mnogo učenih bukev je že preštudiral: Erazmovo, Firenziove, Huttenove, Cellusove in o teh piscih samih, Chamfortove, Eugene-Suejeve, G. T. A. Hoffmannove in o njih, in od Heinjevih pa tja do Maupassantovih in Charles-Baudelairejevih. Toda še mnogo knjig ga je čakalo; treba je bilo preštudirati še življenjepise, pa tudi Gogoljeve spise in vsega Grabbeja; dalje Leutholda, Lenaua, slikarja Rethela, skladatelja Donizettija in Hugona Wolfa. In še mnogo, mnogo drugih.

Neitschkejev umski zatón

Prav zdaj je bil zatopljen v Neitschkejevo življenje in trpljenje. Pred njim je ležalo odprto delo dr. E. F. Podacha »Neitschkejev polom, neobjavljene listine iz časa filozofovega poslednjega stvarjanja in njegove bolezni«.

Ganjen je dr. Kristijan Neitschke prebiral te spise: Kako je veliki modrijan, ko je dne 21. septembra 1888 dopotoval v Torino, navdušeno pisal svojim prijateljem in svoji družini o... nizkih cenah,

ki so bile zanj, joj, tako važne, zanj, ki je bil vendar takrat podaril človeštvu že svoja glavna dela. Samo 25 lir na mesec plača prodajalcu časnikov Davidu Finu, ki pri njem stanuje, za sobo. Vstevši postrežbo in čiščenje čevljev! Poveljeval je snago, red in pozornost in hvallil velike porcije v gostilni, kjer je stal obed samo eno liro petnajst.

Vse to je napravilo Nietzscheja tako srečnega, kakor že dolgo ni bil. Tudi mesto mu ugaja, zlasti slikovita obrežja, mogočni drevo-redi, visoke arkade s svojim plemiškim mirom sredi vele mestnega vrvenja. In šele vreme! Dan za dnem sinje nebo in toliko sonca. Zlato listje in zlato sadje.

Poslednji žarek pred večno nočjo

»30. septembra velika zmaga, sedmi dan; pohajkovanje boga vzdolž Pada«, piše, »na dan, ko sem sklenil prvo knjigo prevrednotenja vseh vrednot! Ta popolni dan, ko vse zori in ne dozoreva samo grozd, je šinil sončni žarek v moje življenje: ozrl sem se, in razgledal sem se, videl sem toliko in tako dobrih stvari hkratu. Nisem zaman pokopal svojega 44. leta, smel sem ga pokopati — vse kar je bilo v njem življenja, je rešeno, je nesmrtno! Prva knjiga prevrednotenja vseh vrednot, Zarathustrove pesmi, »somrak bogov«, moj poskus modrovanja s klavirjem — vse sami darovi letošnjega leta, celo samo poslednjega četrtletja! Kako bi ne bil vsemu svojemu življenju hvaležen?«

Ali je bila to mar evforija,* ki je tako pogosto znanilka bolezenskih izbruhov? Ali je bilo mar tisto nebo, ki je tem vedrejšje, čim bolj nepričakovano udari strela iz njega? — Ne brez tehtnega vzroka, je mislil Kristijan, si je bil jezik skoval krilatko, da kap človeka zadene zmerom »lepega« dne.

Osveta sifilide

Lep je bil tisti dan, »v tej zlati jeseni, najlepši, ki sem jo kdaj doživel,« ko se je nad Nietzschejevo glavo razbesnela nevihta. Sijajne volje je zjutraj odšel zdoma, takrat je pa zagledal na trgu Carla Alberta, kako je neki kočijaž udrihal po svojem utrujenem starem kljusetu. In udarila je strela: lhte in braneč se je pognal Nietzsche trpinčenemu konju za vrat, trenutek nato se je sesedel. Nastala je rabuka in privabila še časopisnega prodajalca Fina; v zmedencu je spoznal svojega podnajemnika, nemškega profesorja, pa ga je odpeljal ne brez velikega napora nazaj v hišo.

* Obutek ugodja.

Vse pravice slovenskega prevoda pridržane. Ponatis tudi v izviru preveden.

Izvrsten je Dr. OETKER-j a glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

Naša vas:

Razgovor na kmečki peči

Kadar sem daleč od doma, daleč od zasneženih hribov, daleč od tople kmečke peči, se mi milo stori. Ker ne morem tja, obujam spomine. In spomini, živi, svetli in jasni, me še z večjo silo vlečejo domov. Toda v svojo uteho vam bom nekaj povedala o teh zimskih dneh in o zimskih večerih pri nas, na kmetih, v lepi Savinjski dolini.

Kratki so zimski dnevi, dela v tem času pa ni preveč. Oče s svojimi odraslimi sinovi napreže spočite konje, natakne črno, zimsko »kapuco«, zaviha jo čez rdeče, premrzle uhlje. Roke vtakne v grobe, zamazane, volnene rokavice, potem pa krene s svojimi sinovi v gozd.

Tam jih čaka delo. Velike skladownice obsekanih hlodov »platanice« bo treba zvoziti do najbližnje žage, da jih zžagajo v deske. Sneg škriplje pod nogami. Mrzel dan je. Ko pridejo na mesto, snamejo porumenele rokavice in še enkrat huknejo v prezeble prste. Zdaj se razvrste: »Ti boš delal to, ti ono,« ukaže oče.

Dva fanta se zaženeta nad kup platanic, hlapec pa postavi voz zraven skladownice. Od skladownice pa do ročice na vozu položijo dve debeli deski, da lahko hlodi sami po njih zdržijo na voz. Bobnenje hlodov je podobno grmenju. Ko je voz že poln — samo dvanaest platanic gre nanj — konja potegneta. Kakor so prišli, tako spet odidejo. Oče gre ob vozu, fant jase, hlapec drži uzdo, odrasla sinova, bodoča »birta« Potrčeve domačije, pa stopata zadaj tiho in molče.

To se ponavlja ves dan, vso zimo... Sedemkrat, osemkrat, desetkrat na dan vozijo k žagi in tam se počasi nabirajo ogromni kupi lesa. Žagar ga žaga v deske, deske potlej povežejo v splave in spomladi, ko pride prva večja voda, splavijo les na Hrvaško.

Takšni so naši zimski dnevi. Toda tisoč še lepših spominov me veže na tople zimske večere v kmečki vasi.

Središče pogovorov, pravljic, pripovedk in »vicev« je široka kmečka peč. Na njo se spravi vsa družina že v prvem mraku. Dolge noge bingljajo malodane do klopi, ki od dveh plati oklepa peč. Pri nas pravimo tem klopem »zavite stolice«.

Rada bi vam malo več povedala o tem kramljanju na peči.

Torej že v mraku sedemo vsak na svoje mesto na tej »kraljevski postelji«. Luči ne prižigemo nikoli pred večerjo, ker se da prijetneje govoriti v temi. Nikoli se ne vprašamo, kaj in o čem bomo danes govorili. To je že od vseh pravih začetkov določeno. Tu govorimo in klepečemo, tu, v temi se sprostimo oči, mati, fant, dekle, otrok, stric in hlapec.

Oče ima prvi besedo. V mehkem savinjskem narečju začne:

»Nekje je živel človek, ki...«

To je najbrže pobral iz kake knjige, ali si je pa storijo v svoji bujni domišljiji sam izmislil. Nikoli ga nismo izpraševali, od kod pobira vse to. Samo poslušali smo in se smejali.

O, zdaj pa še »vice«. Teh vedo fantje za vso noč. Slišijo jih pa menda od tovarišev na sobotnih sestankih pod veliko vaško lipo, ko se zbirajo k »vasovanju«. Smešnice s svojo preprosto robatostjo pozivljajo ves pogovor.

S tem pa še ni vsega konec. Ura je šele sedem, večerjamo pa navadno šele o pol devetih. Torej kar dalje.

Dva odrasla dečka, brata, si nekaj slišjata. Aha, o dečlah se pogovarjata. No, tega jima ne zamerimo, saj take stvari so pač navadno samo za dva.

O glej, glej, smrkavca majhna, bratec in sestra, tudi ta si nekaj šepetata. Aha, to so pa pogovori o rokovanjih.

Zdaj pa povzame besedo še naša mati. Kaj bo le neki ona povedala? Kajpada, o sosedah in sosedih se še nismo ničesar pomenili. No, da, malo jih bo treba obratiti, malo pohvaliti.

»Vidiš, Tone, sosedov Franc bo veliko priženil. Najbrže bosta dobro vozila, ker je mladi dober gospodar. Čudno pa je, kje se je vzel Vinko...«

Vsako nekaj pove, samo midva s starejšim bratom še nisva črhnila. Oba sva malo pogledala v latinske šole, zato jo ubereva navadno k literaturi. Cankar: njegova tmina in svetloba. Jurčič: njegova prikupna kmečka »golicca«. Tuji: Tagore, Tolstoj, Dostojevski, Strindberg, Hugo, Buckova, Ostanzo, itd. Da, da, o tem se da govoriti.

Ohoj, juh, zdaj bo šele veselje. Vrata so se na široko odprla. Naš »dolgi stric« nas je obiskal.

»Dober večer, otroci, kostanja sem vam prinesel.«

Vsi zavpijemo: »Stric, stričko, k meni sedite, k meni, ne ne, k meni, jaz vam bom dala jutri novih cunj za v skor-nje.«

Toda stric sede na svoje staro mesto na klopi. Ko se oddahne — prišel je s hribov — se zlekne po dolgem po klopi. Ena je prekratka zanj, noge mora oviti okrog peči na drugo. Dolg je štiri centimetre manj ko dva metra. Obe klopi mu nista skoraj nič preveč.

Kaj bo le povedal? Njemu se toži po lepih, starih časih. Pripoveduje nam, koliko cesarjev je služil. Beseda mu je krepka in kle-na... Kmalu pa se razneži, prevzel ga je star spomin. Zapoje nam svojo pesem:

»Dve let in pol sva midva se ljubila,
dve let in pol sva midva srečna b'la...«

V starih, rdeče obrobjenih očeh se zaleskečejo solze. O, ti ubogi stari fant, kako radi ga vsi imamo!

Križarji

Po Paramountovem velefilmu

napisal Harold Lamb

(Gl. št. 44—48)

»Kakor želiš, toda ti pojdeš z menoj!« Pri teh besedah jo je z oedejo vred dvignil iz postelje.

»Pusti me, za čas božji!« je zavpila Berengaria.

Smuknila je izpod odeje, ki je ostala v Rihardovih rokah.

Stala je pred njim v dolgi spalni srajci.

»Ne pozabi: tvoj mož sem!« je krilnil Rihard.

»Ne, ti že ne!« je rekla in pograbila njegov meč: »Ta je moj mož, s tem sem se poročila! Moj jekleni mož me bo branil!«

Berengaria je dvignila težki meč s svojimi drobčnimi rokami in zamahnila proti Rihardu.

»Poberi se iz mojega šotora, surovi barbar!«

Obkladala sta se z neprijaznimi psovkami. Tako glasna sta bila, da še »pozova« nista slišala. Prenehala sta šele takrat, ko je nenadoma vstopil Leicester.

»Sir... oprostite...«

Rihard je zagrmel nanj: »Kaj pa je, vraga?«

»Sir, Saladin je napadel!«

Neljubeznivo zavrnjeni mož je pri priči postal železni vojak.

»Pošljite obrambne čete naprej! Zberite viteze in mojega konja privedite semkaj!« je ukazal Rihard Levjesrečni.

Njegov konj je že hrzal pred šotorom. Odhajaje je Rihard zaklical Berengariji:

»To se mi je moralo zgoditi, ko sem bil pri tebi! Da si prišla v moj šotor, me ne bi iskali!«

Berengaria ga je ostro zavrnila: »Nisem te klicala!« Ponudila mu je meč in dodala z blagim glasom:

»Tvoj meč!«

Rihard je pograbil meč in Berengarije še za mar ni imel.

»Robert,« je ukazal Leicester, »ti ostaneš tu! Če nas neverniki premagajo, vzemi mi ženo v varstvo!«

Berengaria in Leicester sta ostala sama v šotoru. Iz daljave so se slišali kriki vojščakov in sviranje tromb, ki so klicale na boj. Trdo-

In še enkrat zaškripljejo vrata. Kdo je pa zdaj prišel?

»Dober večer, gospoda!«

»Bog daj.«

»O, Janez, ti?«

Janez je cigan. Lepo mu pojo gosli in buči harmonika. Harmoniko nosi zmeraj s seboj. Pa ga prosimo, naj nam nekaj »zašpila«. Sprva se izvija in toži, da ga preveč zebe. Hajd na peč, ga povabimo. Janez stopi na klop, pa zadene s čevljem ob stricevo glavo.

»Kdo je pa tukaj?«

»Jaz,« odgovori stric.

Janez jo odmahna na drugi konec klopi, pa poskusi tam svojo srečo. Tam so pa spet dolge striceve noge.

»Šmenta, kdo je pa spet tukaj?«

Stric se malo premakne, malo posmrklja, potem pa reče:

»Sem še tudi kar jaz.«

»Hudiča, ali si okoli vse peči ovit, dolgin dolgi?«

Vsi se smejejo, kako se ne bi! Končno vendar z božjo pomočjo potegnemo Janeza na peč. Ko se v roke nekoliko ogreje, zaigra na harmoniko. Cigansko pesem. Rdečo cigansko pesem.

Tako je življenje na topli, široki peči. Tu je pravljica doma in po-vest, godba in ciganska pesem.

Večerja. Na klopi še zmerom smrči dolgi stric... Vera

»Rihardov brat, princ John, se je polastil njegovega prestola. Izklical se je za angleškega kralja. Toda John bo moral odstopiti, če ga bo Filip obvestil, da bo Francoska pomagala Rihardu do njegovih pravic.«

»Prestol je vendar Rihardov! Samo on je kralj!«

»Saj bo tudi ostal, če mu bo Filip pomagal!«

»Filip mu bo pomagal!« je prepričevalno odgovorila Berengaria.

»Toda,« je dejal Konrad Montferraški, »Filip je hud na Riharda. Saj boste sami ugenili, zakaj...«

Približal se je Rihardovi ženi in vprašal: »Kaj res ne veste? Ne bi vam smel povedati, če bi ne vedel, kako tesno ste povezani s križarsko vojno, in ako bi ne vedel, da — Riharda ljubite.«

»Ne razumem vas!«

»Rihard se mudi zdaj na kraljevskem posvetu. Pogaja se s Filipom, Hugonom Burgundskim, Friderikom Nemškim, Leopoldom Avstrijskim, Nikolajem Ogrskim, Mihaelom Ruskim, Williamom Sicilskim in s Sverom, norveškim kraljem. Toda izmed vseh teh mu lahko samo eden pomaga, in ta je mogočni Filip. Filip je pa na Riharda hud. Očita mu, da je razžalil Francosko, da je razžalil njegovo najbližnjo kraljevsko rodbino. Odrekel mu je pomoč. Filip se je zaklel, da se ne bo več boril ob njegovi strani, in da se bo vrnil s svojimi vojščaki na Francosko. Ako se to zgodi, je križarski vojni odklenalo!«

»Ali se mar Filip huduje, ker je vzel Rihard mene za ženo?«

Konrad je prikimal.

»In zato se Filip noče več boriti?«

»Strašno!« je vzdihnil Konrad Montferraški. »Strašno, da lahko tako ljubeznivo dekle uniči tako velikega kralja, tako spoštovanega moža!«

»Ali sem mar jaz uničila Riharda?«

»Da, in še križarsko vojno povrnil!«

»To se ne sme nikoli zgoditi! Rihard se mora odreči; razvezati mora poroko in me pri priči poslati domov...«

Kini prinašajo

KINO SLOGA

Ljubljanski dvor Telefon 2730

Premiera sijajne burke

CHARLIEJEVA TETKA

V glavni vlogi: Paul Kemp.

Predstave ob delavnikih: ob 16., 19. in 21.15. V nedeljo: 15., 17., 19. in 21. uri.

SOKOLSKI DOM ŠISKA

telefon 33-87

V petek, dne 13. t. m. ob 20 uri in v nedeljo, dne 15. t. m. ob 11 uri dop.

»ALKOHOL«

Vstopnina Din 3.—.

Dne 14., 15. in 16. t. m.

PLES V SAVOJU

Gita Alpar in Hans Jaray.

KINO RADIO. JESENICE

tel. št. 10

predvaja v petek, dne 15. dec. ob 9. uri zv., v soboto dne 14. dec. in v nedeljo dne 15. dec. ob 3. uri pop. in 8. uri krasno filmsko opereto

»VALČEK ZA TEBE«

V gl. vlogah tenor Louis Graveure in Camilla Horn.

Dodatki: glasbeni film »Audicije«, domać kult. film in Paramountov tednik.

KINO TALJA KRANJ

14. t. m. ob 20.30 uri in 15. t. m. ob 16., 19. in 20.30 uri

CIGANSKA LJUBEZEN

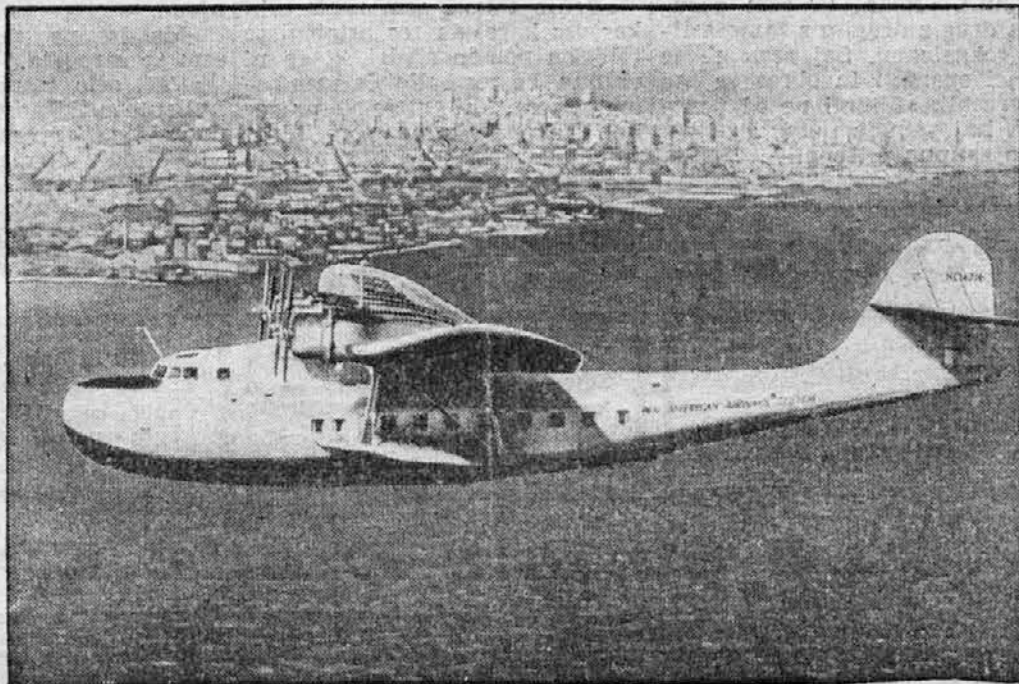
Adele Sandrock, Georg Alexander, Grit Haid.

Za god in praznik mati dobro ve,
otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

China-Clipper

Tako se imenujejo orjaška letala s 4 motorji, ki so začela voziti potnike in pošto iz Amerike na Kitajsko in nazaj. V letalih je prostora za 43 oseb.

Prejšnji teden je tako letalo srečno dokončalo svoj polet na Kitajsko in nazaj. Preletelo je v 5 dneh v več etapah 27.000 km in preneslo 110.000 pisem. Naša slika kaže velikansko letalo nad zalivom v San Franciscu.

Kilnska

TVORNICA CIKORIJE

Naš pravi domači izdelek!

»Da, da! Toda tega ne bo nikoli storil!«

Konrad ji je prodirljivo pogledal v oči.

»Povejte mi, za pet ran božjih,« ga je zaprosila Berengarija, »kaj naj storim?«

»Izginiti morate!«

»Ali naj se mar sama pogubim?«

»Druge izbire bržčas ne bo! Rihard se posvetuje s kralji,« je vzdihnil Konrad, »kako da bi ga bilo hudo zadelo.«

»Odpeljite me na kraljevski posvet!«

Vsi krščanski kralji, ki so priveli svoje vojske v sveti boj, so bili zbrani na posvetu zaradi spremembe na angleškem prestolu. Posvet se je vršil v velikem šotoru; postavili so vanj toliko prestolov, kolikor je bilo vladarjev. Nad vsakim prestolom je visel drugačen kraljevski grb. Edini Rihard ni sedel, temveč se je stoječ prerekal s Filipom.

»Jaz, jaz edini sem kralj!« je vpil Rihard Levjesrečni.

»Bil si, toda ne boš več, če se zavzamem za Johna!« je trdil Filip.

Zdajci se je prikazala Berengaria. Filip je s prstom pokazal nanjo.

»Odreči se nje,« je dejal Rihard. »In vzemi Alico za ženo. Potem ti bom vrnil prestol.«

Tudi Alica je bila na posvetu. Stopila je k Rihardu in mu položila roko na ramo.

»Jaz sem moč in oblast! Kaj je v primeri s tem ljubezen? Rihard je Angleška, ali je pa John Angleška! Jaz se poročim z Angleško.«

Tedaj je vprašal Filip:

»Kdo bo dal Alici angleško krono? Ti ali John?«

Rihard mu je obrnil hrbet. Prijel je Berengarijo za roke in ji ukazal:

»Poklekni, Berengarija!«

Toda ona ga ni ubogala.

»Prosim te, Rihard, odreči se! Sebe boš ugonobil... in križarsko vojno... zaradi mene!«

Toda Rihard se ni zmenil za njene prošnje. Snel si je z glave kraljevsko krono in jo posadil Berengariji na glavo. S svečanim glasom je spregovoril:

»Jaz, Rihard, angleški kralj, posadim tebi, Berengaria, kraljevsko krono na glavo in ti izročim edino pravo kraljevsko oblast, ki ti jo lahko vzame samo smrt. Od tega trenutka si ti edina prava angleška kraljica!«

Obrnil se je h kraljem in jim zažugal:

»Kdor se bo skušal upirati, mu napovem vojno!«

Kesneje, ko sta bila sama, je vprašal Rihard Berengarijo:

»Ali me še sovražiš?«

»Po vsem tem, ko si vstal sam proti vsem... zaradi mene... O, Rihard, nihče ni takšen, kakor si ti!« je vzklila vzhiceno.

»O, da bi me vsaj malo ljubila!«

»Mnogo več ko malo!«

Oba sta bila presrečna, toda nenadoma je ugasnil v Berengarijinih očeh lesk sreče... Spomnila se je, da se bo morala žrtvovati zanj in za križarsko vojno, ako bo hotela rešiti Riharda. Zakaj vedela je, da bo Filip odšel s svojimi vojščaki, ako se Rihard ne poroči z Alico. In vse to bi se lahko zgodilo, če bi nje, Berengarije ne bilo več!

Svoje mlado življenje bom žrtvoval zate!« je dahnil Rihard.

»Jaz pa svoje zate!« je šepnila Berengaria.

Berengaria je objela svojega moža.

»Poljubi me, Rihard; daj mi poljub, da mi bo za veke ostal v spominu!«

Po dolgim strastnem poljubu je zaprosila Riharda:

Nadaljevanje na 7. strani.

Njena velika ljubezen

PO FRANCOŠČINI PRIREDIL B. P.

9. nadaljevanje

S tem vzklikom se mu je vrnila prejšnja veselost. Okoli ust mu je zaigral porogljiv usmev.

In jaz? Tako osupla sem bila, da še besed nisem našla. Iz oči mi je moral brati neizmeren prezir, a se ni zmenil zanj.

»Ali se vam ne zdi, da se nam obeta neznansko prijetna urica?« je menil in mi sédel nasproti na drugo stran kamina. »Vendar sva že sama! Kje neki bi človek našel mladega moža, ki ne hrepeni po tej božanski minuti, ko postane njegova mlada ženica šele res njegova? Glejte: ta toli težko pričakovani trenutek, ki vsi moški tolikanj po njem koprne — ta trenutek je zdaj tudi zame napočil! Prvič, odkar živim, stoji pred menoj žena, edina in prava lady Winterton; hvala Bogu, da sva vendar že samá v najpopolnejši intimnosti, ki si je more želeli mlad zakonski par.«

Govoril je polglasno in mi ni gledal v obraz: kakor da bi se pogovarjal z nekim nevidnim bitjem, ki ga razume in deli z njim njegovo veselost. Hotela sem mu skočiti v besedo in mu reči karkoli, samo da obrnem kočljivi pogovor drugam; toda nobena beseda mi ni prišla na um, in tako nisem zmogla drugega, kakor da sem mu vidno pokazala svojo zapetost.

Winterton se je sklonil nad mizo, si natočil kozarček iskrega se likerja in ga na dušek popil. Potem je vzel cigareto, jo zmehčal med prsti in me vprašal:

»Ali smem kaditi? Če vas ne moti tobačni dim...«

»Ne, ne moti me.«

»Hvala.«

Prizgal si je.

»Pravil sem vam tedaj...« je povzel.

»Da vas je hudo razvnelo,« sem mu segla v besedo. Spričo njegove brezhibne korektnosti se mi je jela vračati samozavest.

»Razvnelo? Kaj? Kdaj?...« je osupnil. Moja pripomba ga je skorajda zmedla.

»Ko ste se poročili s svojo... ženo, pred štirimi leti.«

Wintertonu se je zmračil obraz.

»Zakaj me spominjate te pokvarjenke?«

»Ker ste jo ljubili in ker ste pri njej doživeli božanske občutke zavesti, da sta vendar že sama, in ker ste prevelik gentleman, da bi jih bili tako hitro pozabili.«

Morda sem nesrečno zasukala pogovor. Videla sem, da postaja nestrpen, čeprav ni maral pokazati. Vstal je in dejal:

»Izvolite nocoj razpolagati z menoj; sam vam bom stregel.« To rekši je vzel v roke dve ročki. »Česa naj vam nalijem, čaja ali kave?«

»Kava mi je ljubša.«

»Meni tudi.«

»Kolikor vem, se Angleži bolj ogrevajo za čaj.«

»Na splošno! Toda pozabiti ne smete, da je bila moja mati Francozinja, in da sem še vsake počitnice prebil na Francoskem. Tako sem se hočeš nočeš navzel šeg in navad obeh narodov.«

Nalil je v skodelici kipeče pijače. Po vsej sobi je prijetno zadušalo.

»Nekaj sva torej le dognala,« je menil, ko je spet sédel. »Vsaj en vezaj naju družijo.«

»Ljubezen do kave?«

»Seveda! Tako bo služinčadi delo olajšano.«

»Tudi to je nekaj,« sem se nasmešnila.

»Samo,« je nadaljeval z nemajmno ravnodušnostjo, »če želite, da me ne bo kdaj premagala izkušnja, da bi vam poslal tele skodelice v glavo, mi napravite uslugo: nikoli več mi ne govorite o svoji... prednici. Drugeče sem vas skoraj pripravljeno prenašati, vžlic temu, da ste na tak čuden način vdrl v moje življenje. Toda take volje nimam, da bi vas poslušal, kako me boste venomer pitali z ono drugo.«

»Če vam je res tako neprijetno, kakor pravite, pa je ne bom več omenila,« sem dobrosrčno obljubila. In nekam zlobno sem dodala:

»Priznati vam pa moram, da mi bo to velika žrtev; zakaj gotovo me bo kdaj zamikalo, da bi doživela, ali boste res izvršili svojo grožnjo in mi vrgli polno skodelico v glavo.«

»Ne igrajte se z ognjem, vam rečem. Še nikdar nisem ničesar obljubil, ne da bi bil izpolnil.«

»In ker ne kaže norcev dražiti, kakor pravi naš pregovor, bom gledala, da vam ne bom dala priložnosti; zakaj takšno početje ne bi bilo vredno gentlemana, kakor ste vi.«

Ves ta pogovor je tekel v šaljivem tonu; oba sva se prizadevala, da ne bi ostala drug drugemu česa dolžna.

»Pravljica se torej nadaljuje,« je spet povzel Winterton. »Ničesar skupnega ni med nama; najin pogovor je kakor potovanje v neznane kraje, kjer drug drugega odkrivava. V sleherni vaši besedi je skrit greben, ki tvegam, da si polomim ude ob njem; in mislim, da vi niste na boljšem z menoj.«

»In vendar ne iščem priložnosti, da bi vas zadela v živo,« sem ugovarjala.

»O tem ne dvomim,« se je nasmešnil. »Nekaj ur ssem občujeva drug z drugim z žametastimi rokavicami. Saj res,« se je zdajci spomnil in obraz se mu je zresnil. »Ali mi ne bi povedali, kaj vam je notar Bennett tako zaupno prišepnil?«

»Kdaj?«

»Ob koncu vajinega razgovora, ko je pridušil glas.«

»Kako pa to veste? Ali ste mar prisluškovali?« sem odvrnila začudeno.

»Saj sta bila vendar dovolj glasna, da mi ni bilo treba prisluškovati; le na koncu sta tako potihem govorila, da sem moral postati pozoren, tudi če ne bi bil hotel.«

Prisluškoval je, sem si dejala sama pri sebi.

»Nu?«

»Ne spomnim se, da bi bilo kaj pomembnega.«

»A vendar: kaj vam je rekel?« Razširila sem oči od začudenja: njegova radovednost je presegala mejo spodobnosti.

»Če je mister Bennett res pridušil glas, najbrže ni maral, da bi ga kdo slišal.«

»Najbrže.«

»Zato mislim, da mi spodobnost nalaga molk.«

Ta človek očividno ni prenesel ugovarjanja: v njegovih sinjih očeh se je utrlil blisk jeze.

Vžlic temu je njegov glas ostal miren.

»V drugačnih okoliščinah bi imeli prav. A ker vas prosim, da mi tega ne prikrivate, mislim, da boste ustregli moji želji.«

Odkimala sem, ne da bi bila odgovorila.

»Torej vam je nekaj hudo resnega povedal?«

»Rekla sem vam že, da ni bilo nič važnega.«

»Mogoče za vas; toda če se je Bennettu zdelo potrebno pridušiti glas, je gotovo govoril o

Njegov še zmerom trdi pogled se mi je zabedel v oči, kakor da bi mi hotel videti v dušo, ali mu bom res povedala golo resnico. Toda moji nameni so bili čisti, in zato sem mirno vzdržala to preskušnjo.

»Mister Bennett me je ob koncu najinega razgovora s posebnim poudarkom prosil, naj ničesar ne opustim, kar bi moglo zboljšati razmerje med nama.«

»Povejte dobresedno!« je velel kratko.

»Rekel mi je: Morate se iskreno prizadevati, da boste ljubili svojega moža.«

»Samo to?«

»Ne... dodal je še: Potrebno je, da si pridobite njegovo ljubezen.«

Nikoli si ne bi bila mislila, da bodo te besede napravile nanj tak učinek.

Lord Winterton je od osuplosti skočil pokoncu. Iz njegovih stisnjenih ust je udaril presekan smeh, suh kakor žvižg.

»Ah! Glej, glej! Saj sem vedel, da vam je moral nekaj izrednega povedati. Bogme, Bennett je res prijazen gospod: potrebno je torej, da si pridobite mojo ljubezen!«

Zivčno se je stresel in začel razburjeno hoditi po sobi sem in tja.

»Meni gre delit nasvete,« je nadaljeval svoj samogovor, »vam pa druge! In potem si z mirno vestjo, ne meneč se za to, kaj se bo rodilo iz njegove uslužnosti, hinavsko opere roké!«

Nisem našla besed, tako me je iznenadil njegov nepričakovani izbruh. Vprašala sem se, kaj sem mu neki takega povedala, da ga je tako prijel.

»Nu!« je zasikal in se ustavil pred menoj, »česa pa še čakate, da se mi ne vržete okoli vratu? Ali niste prav tako tega zmožni kakor katera koli druga zapeljivka in koketa? Saj vam je rekel, da si pridobite mojo ljubezen.«

»Ne vem, kakšen pomen pripisujete nasvetom gospoda Bennetta; meni so se zdeli modri in umestni. Če sva obadva pristala na lojalno poskušnjo, je pač popolnoma naravno, da ne moreva imeti zahrbtnih misli. Če bi mi bil drugače govoril, vam povem, da ga ne bi poslušala — jaz že ne! Nisem zato prišla k vam, da si bova neprestano v laseh. Prišla sem s spravljivim namenom in z željo, da s takšnim ravnanjem samo izpolnim želje svoje pokojne matere.«

Ta besede so ga očitno zmedle.

»Prav imate,« je dejal nekoliko mileje. »Samo svoje nejevolje nisem mogel skriti ob misli na ljubezen, ki nama jo hoče vsiliti. Ljubiti morate svojega moža in gledati, da vas bo tudi on ljubil.« Bennett o tem še pojma nima in govori, kakor gre njemu v račun.«

Skomignila sem z rameni v zavesti si svoje nemoči.

»Vsaj očitati si potem ne bi ničesar imela.«

»Smrt božja! Res ne vem, zakaj si belim glavo zastran jutrišnjega dne! Važen je zdajle samo nocojšnji večer. Enajst je že ura. Ali vam je prav, da prebijem noč pri vas?«

Toliko da nisem bušila v smeh, tako malo se mi je zdelo njegovo vprašanje v skladu z njegovim pravkaršnjim ogorčenjem.

»Menda ne mislite resno,« sem se zarogala.

»Pač, zelo resno. Zdaj imate najlepšo priložnost, da s pridom uporabite notarjeve nasvete.«

»Najlepša hvala; nisem navdušena za to.«

»Kaj?... Odklanjate?!... Bogme praktični pa niste! Stavim, da ima pri vaši odklonitvi spet čustvo glavno besedo.«

»Prav zato, ker čustva ni, ne merim vaših besed resno.«

»Morda imate spet prav... Nu, vsaj tega mi ne boste očitali, da vam ne bi bil dal priložnosti.«

»O, še prav hvaležna sem vam zanjo!«

»In vžlic temu odklanjate?«

»Tem bolj!«

Pol resno pol med smehom si je vnovič natočil likerja.

»Denimo, da sem vam to predlagal zato, ker sem hotel zbijati šale na vaš rovaš — če vam ustreza ta razlaga.«

»Nekoliko sem to že slutila.«

»Videti je, da vam ni šlo prav do živga.«

»Niti najmanj.«

»Kočljivo je le to, da je vaš odgovor podžgal moje samoljubje.«

»Tega namena nisem imela...«

»Saj vam ga tudi ne očitam... samo...«

»Samo?«

»Samo da se mi poslednji dve minuti nič ne dá, da bi vas zapustil... Ne smejte se! To pot mislim zares... Ali mi dovolite, da ostanem?«

Nisem se mogla premagati, da ne bi udarila v smeh:

»Še mnogo manj ko prej.«

»Če vam povem, da bi mi s tem ustregli!«

»Že mogoče; j a z nimam takih želj.«

»Škoda... Morda vam bo še žal.«

»Upam, da ne.«

Ustopil se je predme, kakor da bi mi hotel še nekaj povedati.

»In vendar mislim, da bi bila to najboljša pot...«

»Že mogoče... Pomislite samo, kako bi bilo, če bi potem spet prišla navzkriž! Saj ste se pravkar rekli: popolna tujca sva drug drugemu.«

»Tale trenutek sem optimist. Prepričan sem, da se bova prav dobro razumela.«

»Mogoče... nocoj; jutri boste pa spet drugačnih misli.«

»Jutri bo prepozno razmišljati o tem, kaj bi bilo in kaj ne. Hočeš nočeš bi se morala privaditi drug drugemu. Ponovim: takšna je najboljša pot.«

»Dovolite, da rajši sama razsodim o stvarih, ki se mene tičejo.«

Nejevoljno je odmahnil z roko.

»Tak ne verjamete, da se ta trenutek ne norčujem?«

»Pač, mislim, da smem verjeti iskrenosti vašega prigovarjanja.«

»Pa vseeno ne odnehate?«

»Prosim vas, ne silite! Vse v meni se upira že sami misli na zakonsko zvezo s človekom, ki si ga nisem sama izbrala. Ne morem se vživeti v to, da sem vaša žena in da imate kakšne pravice do mene. Vam se zdi to seveda docela naravno, drugače me pač ne bi pitali s takimi predlogi; v mojih očeh so sveto-skrunstvo. Postava me kot človeka lahko podjarmi; moje sramežljivosti ne more ubiti, a tudi srčnega nagnjenja ne more ustvariti, če ga v meni ni. Žena bom samo možu, ki ga bom ljubila... in vas še ne ljubim.«

Nekam v zadregi je skomignil z rameni.

»Če je tako, pa do svidenja!«

Ponudila sem mu roko.

»Brez zamere! Lahko noč!«

Sklonil se je in mi poljubil roko.

»Do svidenja jutri!... Morda

Znižali smo cene za vsa oblačila..

Hubertus plašč . Din 235—
Hubertus plašč otroški . . . Din 145—
Traincoat impregniran . Din 420—

Veterni suknjič . Din 138— (Windjacke)
Zimski površni suknjič . . . Din 178—
Ia sportni suknjič Din 95—

Usnjat suknjič . Din 420—
Smučarska obleka Din 250—
Kamgarn obleka po meri . . . Din 395—
Ia sportne srajce Din 39—

Sportni klobuk . Din 44—
Ia pumparice . Din 95—
Double suknje in vsakovrstna izbira vseh oblačilnih potrebščin v bogati izbiri.

To so res nizke cene!

LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA 14
TELEFON 38-83

vas ne bom nikoli več prosil, česar sem vas nocoj.

»Bolje bo tako.«
»Bomo videli! Toda naj se zgodi karkoli, verjemite, mada me, da sem bil nocojšnji večer, ko boste prvič spali pod isto streho z menoj, resnično zaljubljen v vas in da je bila vsa bodoča usoda v vaših rokah.«

»Vaše plemenitosti ne bom nikoli pozabila!«
Skomignil je z rameni in osorno dejal:

»Vidim, da me nikakor nečete razumeti. Lahko noč!«
Malomarno je stopil k vratom in jih odklenil.

Preden je odšel, se je še enkrat ozrl k meni in me porogljivo premeril. Slišala sem še, kako se je odsekano in srdito zasmeljal, potem so se pa vrata zaprla. Ostala sem sama!

V glavi se mi je kar mešalo od vrtoglavih misli. Ko sem legla, se bilo ob dveh zjutraj, a zdelo se mi je, kakor da bi bila le par minut presedela v zamišljenosti. Toda vzlic temu dolgemu razmišljanju nečesa še zmerom nisem vedela: Ali je bil Artur Winterton res iskren kakor je rekel — ali je pa od prvega do poslednjega trenutka samo norce bril na moj rovaš?

12

Wintertonova uslužnost

Drugo jutro sem zelo dolgo poležala. Bilo je že deset, ko sem skočila iz postelje.

Komaj sem se oblekla, je že nekdo potrkal. Bil je stari John; vprašal je prišel, ali imam kakšne želje zastran zajtrka.

»Kovčeg lady Wintertonove je že v salonu,« je potem povedal. »Tule je ključ; lord Winterton me je prosil, naj vam ga izročim.«

Z enim samim skokom sem bila v salonu. Res, moj kovčeg je bil že tam. Vsa kri mi je udarila v obraz ob misli, da je tuja roka brskala po bournem perilu in med oblekami.

»Kdo je šel po kovčegu?« sem vprašala s stisnjenim glasom.

»Lord Winterton sam.«

»Sam?«

»Da; odpeljal se je z avtomobilom in še sam je sofiral... My lady je videti nejevoljna; toda verjame naj mi, da jo je hotel moj mladi gospodar samo presenetiti in ji prihraniti pot...«

Ugriznila sem se v ustnice.

»Lord Winterton je bil zelo ljubezniv; bojim se samo, da ni s svojo ustrežljivostjo nasprotnega dosegel. Moške roke niso za ženske reči.«

»My lady se o tem lahko takoj prepriča... Če moja mlada gospodarka želi, ji bom pomagal spraviti njeno perilo v omare.«
»Hvala vam, John; rajši sama pospravim. Lahko greste, prijatelji.«

Stari služabnik me je začudeno pogledal, kakor da bi ga za zmerom zapodila od sebe. Nemo se je obrnil proti vratom.

Čutila sem, da sem ga užalila. Njegov žalostni pogled me je zabodel.

Stekla sem za njim in ga potegnila nazaj.

»Razumite, John, v tem kovčegu so same dekliške stvari... samo skromni spomini, ki jih morda niti ne bom spravila v omare... Zato ne bi marala, da bi se jih dotaknila katera druga roka kakor moja.«

»My lady naj izvoli storiti po svoji volji. Nimam ji pravice za-

meriti, če hoče sama urediti svoje spominke... taki spomini so edino, kar je človeku pri srcu: tako so kakor stari služabniki, ki se človeku nikoli ne izneverijo.«

To rekši se je spoštljivo priklonil in potolažen odšel.

Po njegovem odhodu sem planila h kovčegu in ga odprla.

Perilo je bilo sicer malce razmetano, toda reči ne bi mogla, da bi se bili videli sledovi brezobzirne roke.

»O, zakaj je Artur to storil?«

Humor

Mlada zakonca

»Ali veš, Slavko, kaj si danes kosil?«

»Kaj ne bom vedel, srček! Jajčni narastek s kompotom! Saj je kuharska knjiga na mizi še odprta.«

Med kvartopirci

»Z vami ne grem nikoli več kvartat! S tolikšno svinjjo kakor vi igrate...«

»Pardon — s kom ste rekli, da igram?«

Angleški humor

Gentlemanov samogovor: »Dež, dež, sam dež... Dežuje na pravičnika in na nepravičnika. Samo na pravičnika bolj, zakaj nepravičnik je pravičniku snel dežnik.«

Borza

»Kaj je prav za prav borza?« je vprašal Cafizelj.

Pametne je pomislil in dejal: »Denimo, da si za tistih par grošev, ki si si jih del na stran, kupiš plemenskega petelina za rejo in prav tako kokoš. Le-ta leže jajca, čedalje več kokoši imaš, kar v nadlego so ti že, zato si ogradiš pravcato farmo — tedaj pa pribumi nekega dne nevihta, povodenj nastane in tvoje kokoši utonejo, ker ne znajo plavati.«

»Ze prav, prijatelj! Samo vprašal sem te, kaj...«

»Race bi bil moral kupiti! To je borza!«

Mati in hči

»Ali si videl materin obraz, ko sem ji rekel, da je videti prav tako mladostna ko niena hči?«

»Ne — pač pa sem videl hčerin obraz...«

Skrivnostnost

»Zdi se mi, da Vera svojo zaroko še skriva.«

»In še kako! Celo njen zarocenec še nič ne ve o njej!«

Nemški pozdrav

Šef: »Ali mar ne veste, da morate, kadar stopite v pisarno, pozdraviti Heil Hitler?«

Strojepiska: »Torej ne bom nič več rekla. Dober dan, gospod ravnatelj?«

Šef: »Ne, dobrih dni v Nemčiji ni več!«

(Sempre Fixe, Lizbona)

Križa in konjunktura

Sinko vpraša očeta: »Očka, kaj je konjunktura in kaj je križa?«

Oče: »Konjunktura je: avto, šampanjec in lepe ženske. Križa je: tramvaj, brizganec in mama.«

Moissi v Parizu

Ko se je znameniti nemški igralec Moissi mudil v Parizu, je neko noč pozabil ime hotela, kjer stane. V okolici pariške severne postaje je skoraj vsaka hiša hotel in vsi so podobni drug drugemu.

Moissi je tedaj kratkomo potrkal kar pri najbližnjem:

»Oprostite, ali jaz tu stanujem?«

»Zdaj ni čas za zbijanje neslanih šal,« ga je nadrl vratar.

Moissi je videl, da tako ne bo nič opravil. Ubral je tedaj drugo struno.

»Ali ne stanuje tu gospod Moissi?« je vprašal.

»Da, gospod.«

»Prosim, odvedite me k njemu.«

Gospodinja

GLICERIN ZA VSE!

Današnji dan je le še malo gospodinj, ki bi uporabljale glicerina, to tako preprosto in vsestransko dragoceno tekočino.

Njega dni ni manjkal v nobeni domači lekarni, v nobenem gospodinjstvu. Cash so dobre manice natrile sleherni ranico z glicerinom, pa tudi lepote so si z njim gladile občutljivo polt.

Zdravilo: Za prehlad skoraj ni boljšega sredstva od glicerina. V kozarec mlačne vode kamemo nekoliko kapljic glicerina in s to mešanico temeljito ggramo. Sprva sicer občutimo neprijetno žgoče ščegetanje v grlu, toda uspeh je prav zato presenetljiv. Prehlada se iznebimo kaj kmalu.

V kuhano sadje v sodobnih »Weckovih« kozareh se sicer ne kvari, pač pa se kvari gumasti obroč pod pokrovom, ki steklenico neprodušno zapira. Guma postane krhka! Temu se prav lahko izognemo, če na tenko namažemo gumaste obroče z glicerinom, preden spravimo steklenice v shrambo.

Kovinasti predmeti ne porjave in ne potemne, če jih po uporabi na tenko namažemo z glicerinom.

Podplati so trpežnejši, če jih večkrat prepojimo z glicerinom. Zgornjega usnja ne smemo mazati, ker postane motno.

Naočniki se zlasti pri menjajoči se toploti kaj radi orose. Če jih na tenko — ko diha natenko namažemo z glicerinom, jim niti sopara ne more do živca.

Zdravje

VARUJTE SE PREHLADA!

Ko potrkajo hladni dnevi, prično ljudje kihati in nos jim cveče. So sicer ljudje, ki trdijo, da so usli kakšni hudi bolezniki, če so se nalezi nahoda, so pa tudi takšni, ki jim še mar ni, če si morajo venomer brisati nos. Nahod ni kar tako od muh; časih je prav nevaren. Sledita mu prav pogosto influenza ali gripa, ki sta postali v poslednjih letih hudo zavratni bolezni.

Nahoda se je treba čim prej znebiti, ali pa, in to je bolje: utrditi se je treba v zgodnjih jesenskih mesecih tako, da se nas nahod ne prime.

Zdravniške statistike dokazujejo, da se poljskih delavcev, cestnih delavcev in onih sprenajalcev, ki se najtrše zime ne boje, nahod sploh ne prime, razen če ga nalezejo. Kdor si hoče olajšati nahod, naj ne zauživa mnogo tekočin; kdor samo sumi, da se ga nahod loteva, naj nikar ne pije, čeprav so mu »certinke« edina »dusevna hrana«. Kdor opazi znake prehlada, naj zvečer v postelji izpije vroč čaj, vroče mleko ali kaj slinčnega. Nic ne de, če si popravi okus z žganjarko rumo ali konjaka. Seveda naj ne leži v mrzli sobi, zakaj po vroči pijači se bo brzcas splošil in spoten človek se v hladni sobi lahko še bolj prehladi.

Nahod, ki je že tako močan, da človeku kar od nosa kaplja, je huda reč. Toda dobro in koristno sredstvo poznamo, ki povrh nič ne stane. V mlačno vodo damo šcepce soli ali borove kisline, pa vsrkavamo počasi v nos. Seveda ne smemo delati sile, sicer nas prične še glava boleti. Popolnoma dovolj je, če to mlačno kopel po malem vsrkavamo in pustimo vodo izkapljati. To naj bo kopel v pravem pomenu besede.

Pogosto se pridruži nahodu neugoden suh občutek v grlu, ki človeka ovira pri požiranju. Teh nevšečnosti se lahko znebimo, če cmulimo košček limone; tudi to je dobro, če popijemo kozarec tople vode, v katero smo kanili nekaj kapljic glicerina. Ti sredstvi po navadi odstranijo že čez dobro uro sušo v grlu.

Zelo dobro in prav gotovo uspešno sredstvo je jodova tinktura. Kadar začutimo ščegetanje v nosu, je to zvečine znak za nahod. Takrat sezimo brž po kozarcu, nalijmo vanj nekoliko vode, vanjo pa kanimo dve, največ tri kapljice joda in izpijmo na dušek. Isti način priporočamo tudi pri pojavljajočem se prehladu (v grlu).

Pribijmo načelo: bolezen je treba zatreti, preden se razbohoti!

Križarji

Nadaljevanje s 5. stran

»Prisež mi, da boš šel do Jeruzalema, naj se zgodi kar hoče! Meč naj bo med nama, dokler križarji ne zmagojo!«

Rihard je resno, naglašujoče sleherni besedo, prisegel:

»Prisežem, da bo ta meč počival na Kristusovem grobu. Če se to ne bo zgodilo, naj me ta meč loči od svoje žene!«

Ta večer si je morala Berengaria priznati, da je Rihardova ljubezen zbudila globoka čustva v njenem srcu. Vzljubila ga je. In oprostila mu je vse žalitve iz Marseille. Razšla sta se pozno v noč, da ležeta vsak v svojem sotoru.

Osmo poglavje

Toda Berengaria ni zatislila očesa. Nekaj ji ni dalo spati.

Mala navarska princesa, kronana angleška kraljica, je dolgo razmišljala, zroč v temo predse. Zdaj pa zdaj so se zganile njene ustnice v molitvi.

Trda noč je legla na zemljo. Tedaj je Berengaria vstala in odšla hitro in tiho iz šotora, ne da bi jo bil kdo opazil. Oprezno je krenila do visokih obrambnih ograd okrog krščanskega taborišča. Takrat jo je pa opazila straža:

»Stojte! Nihče ne sme oditi!«

Vojak je že hotel spustiti svojo težko roko na nežno ramo mlade kraljice.

Tedaj je svignila tik mimo Berengarije puščica.

Vojak jo je zagrabil za plašč in jo potegnil za ogrado.

»Prav malo je manjkalo!« je dejal.

»Vraga, kdo ste pa prav za prav?«

Zdajci je spoznal kraljico in padel pred njo na kolena.

»Za Boga, kraljica!«

Berengaria mu je milostno dejala:

»Poklič mi svetega moža, puščavnika! Reci mu, naj pride tolažit umirajočega!«

»Toda saj ga ni tam, kamor vi hočete. Tam preži smrt! Puščavnik je v taborišču!«

»Prav, pojdi in poišči ga!«

»S svojega stražarskega mesta ne smem po nobeni ceni!« se je upril vojščak.

»Pažila bom jaz namesto tebe!«

»Kraljica, vi?«

»Da! mi svoj plašč in svojo čelado, in nihče ne bo opazil, da sva zamenjala vlogi!«

Vojščak se je dobrodušno nasmešnil, ko je podal kraljici svoja oblačila. Toda vendar je še trenutek neodločno stal poleg nje, zakaj kar verjeti ni mogel, da je res, kar se godi. Naposled je vendar odšel in se spotoma še večkrat zaskrbnjeno ozrl. Ko je prvič pogledal nazaj, je videl Berengarijo skrito za obrambno ogrado, ko je pogledal drugič, je stala med dvema ogradama. Ko se je ozrl v tretje, se je že napotila naravnost proti saracenskim bojnim črtam. Vsak hip jo je utegnila pogoditi sovražno puščica.

Stopala je vzravnanu in odločno.

Vojščak je prestrašeno zavpil, stekel nazaj in se preril skozi obrambne ograde, da bi jo dohitel. Spotoma je dvakrat padel in dvakrat se je spet pobral, ne da bi sploh čutil, da je ranjen. Toda prekasno je že bilo, da bi kraljico s silo nagnal v krščansko taborišče. Prekasno je bilo, zakaj že jo je saracenska puščica zadela v levo ramo. Sesedla se je in bronasta

Nikoli odprti!

Pristen samo v modrem ovitku.

čelada ji je padla z glave. Na zemljo so se spustili njeni svetli plavi kodri...

S poslednjimi močmi se je zavlekel vojščak nazaj do krščanskih utrd. Vstajal je in padal. Rane so ga skelele, toda niti glas bolečine se mu ni utrgal iz grla, zakaj bal se je, da ga ne bi opazili sovražniki.

Nenadoma je zaslišal udarce konjskih kopit. S saracenske strani se je bližala majhna četa konjenikov. Jezdili so tik mimo kraljice. Neki konjenik je ustavil konja in se ogledal po Berengariji, ki je ležala v svoji krvi na tleh. Začudil se je, ko je videl, da leži na goli zemlji plavalasa ženska. Razjahal je konja, dvignil Berengarijo nanj in odjezdil dalje.

Jezdec je bil sam sultan Saladin, veliki saracenski vojskovodja, zagrizeni zaščitnik islama in krvni sovražnik kristjanov.

Deveto poglavje

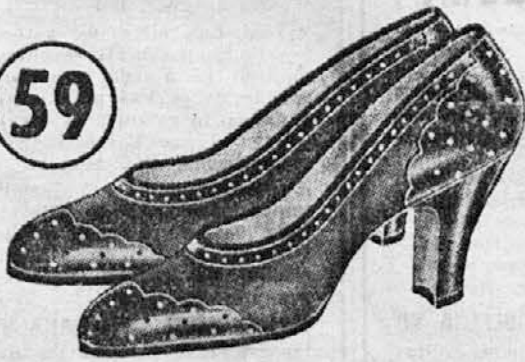
Dobre pol ure je potreboval ranjeni vojščak, da se je dovelkel do domačega taborišča. Iz ran mu je curkoma lila kri. Do smrti je bil onemogel in komaj se je še držal na nogah. Ko je prišel do prvih krščanskih straž, jih je poprosil, naj ga odnese h kralju Rihardu.

Rihard Levjesrčni ga je mirno poslušal. Ko je vojščak končal svoje poročilo, je Rihard pogledal Leicester. Ta strašna novica je kralja globoko potrla. Bil je bled in njegov sicer tako mogočni glas je zvenel pridušeno. Zahteval je svoj meč in oklep in ukazal Leicesteru:

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935.

Udobnost in eleganca

59

Pozimi nosite v snežkah tople baržunaste čevljičke. Topli so, vendar zelo elegantni.

Bata

»K orožju!«
»Napad!« je vprašal Leicester.
»Da, napad!« je potrdil Rihard.
Začela se je borba, strašnejša od vseh dotedanjih. Angleške čete so napadle, in nihče ni vprašal drugih krščanskih vladarjev, ali so s tem zadovoljni. Angleži so šli sami v boj in se trdo zagrizli v visoke in debele zidove mesta Akra, kjer je kar gomazelo hrabrih in do zob oboroženih vojakov sultana Saladina.

Kmalu so vdrla za Angleži tudi drugi krščanski vojskovodje. Še sam Filip, francoski kralj, je prelomil besedo in je žrtvoval kristim križarske vojne svoje lastne interese.

Sprva je bila sreča na saracenski strani. Gosto posejani po zidovih Akre, dobro kriti za utrdami, a še bolj oboroženi, so s svojimi puščicami kar kosili krščanske vrste. Toda kristjani niso odnehali. Kralji in vitezi so bili v prvih vrstah, čeprav je bila piškava njihova bojna oprema. Tedaj so se preinili pred nie vojščaki, ki so metali gorreče plamenice med sovražniške vrste. Najhrabrejši med njimi so spiezali po dolgih lestvah že skoraj do vrha visoki zidov, tedaj so jih pa začeli Saraceni polivati s kropom in z razbeljeno smolo. Strašni so bili kriki teh poparjenih revežev, ko so padali z viška na trdo zemljo ali pa v globoke jarke, napolnjene z vodo.

Kristjani se še vedno niso dali ugnati. Nove čete so prihajale in novi možje so z novimi močmi napadali... Nove lestve se prislanjale. Kralj Rihard je bil s četo svojih

najboljših vojščakov na napadalnem stolpu in ni trajalo dolgo, pa so ti hrabri vojaki prislonili tudi ta napadalni stolp ob kamnito obzidje.

S te strani so plezali čez obzidje Rihardovi vojaki, z one so drugi razbili mestna vrata in vdrli v Aker. Saladinovi vojaki so se borili ko levi, hrabro in požrtvovalno. Toda bilo je prepozno. Krščanska pomoč je zmagala. Velik križ na belem svilenem polju je zavihral na dotlej nepremagljivi trdnjavi, predstraži Jeruzalema.

Rihard je bil truden in od glave do nog oskropljen s sovražnikovo krvjo. Toda niti umil se ni, ves okrvavljen kakor je bil, je pričel stikati za Berengarijo. Tudi njegovi vojaki se niso hoteli odpočiti. Najprej so od vrha do tal preiskali Saladinovo palačo, ko pa tam niso našli svoje kraljice, so prebrskali še sleherno hišo in izpraševali ujetnike in jih podkupovali, toda o Berengariji ni bilo v vsem Akru ne duha ne sluha.

Rihard Levjesrčni je zmagal, v njegovi pesti je bila najmočnejša trdnjava, toda žene, ki jo je ljubil in ki mu je bila več ko vsa križarska vojna, ni bilo nikjer več...

Zdnilo se je. Sonce je sijalo na mesto, kjer je ležalo na tisoče hrabrih vojakov v strjeni krvi. Na vse je sijalo, na krivoverce in na križarje, vsi so ležali negibno in na njihovih izmučenih obrazih se je zrcalila hladna smrt. Toplo sonce jih je zaman gredo, njegova toplota jim ni bila več potrebna... (Dalje prihodnjič.)

Nagrajenci »Parlamenta Družinskega tednika«

Kakor vsak parlament, ima tudi »Parlament Družinskega tednika« svoje počitnice. Ker je naš parlament torej zaključil svoje prvo zasedanje, razdelimo obljubljene nagrade za najboljše prispevke.

Prvo nagrado Din 200— dobi g. Orešič Ivan, del. drž. žel., Maribor-Studenec;

drugo nagrado Din 100— dobi Gorenjka I, Ljubljana;

tretjo nagrado Din 50— dobi Petrič Vinko, briv. pom., Ljubljana.

Vsem trem nagrajencem priskrbeno čestitamo. Vsem drugim našim cenjenim naročnikom in prijateljem, ki so se v našem parlamentu zgl-

sili k besedi, se prav lepo zahvalimo, za njihove prispevke. Prepričani smo, da nas bodo tudi pri drugi priložnosti počastili s svojim sodelovanjem, saj so pokazali, da znajo povedati svoje misli tako lepo, preprosto in jasno; iz njihovih ust se je velikokrat slišala beseda umnega in resnega človeka.

Naše nagrajence bomo še pismeno obvestili. Ako je kateri spremeni svoj naslov, naj nam blagovoli sporočiti.

Gospodično Gorenjko I prosimo, da dvigne pismo!

Uredništvo
»Družinskega tednika«

Vsaka dama

ima drugačno postavbo, zato si mora naročiti steznik in nedrček po meri pri I. Salaj

salon za steznike in nedrčke

Ljubljana, Tyrševa 1a/III (dvigalo ves dan na razpolago)

MALI OGLASI

Male oglase socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Preklici in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 150 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni polovici na ček, račun »Družinski tednik« upravnica, Ljubljana 15.393, ali pa v znamkah obnema z naročilom.

Službe

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

15letna deklica poštenih staršev, želi izučiti šivanja. Gre tudi na delo. Naslov se izve v upravi »Družinskega tednika«.

MLADEGA ČLOVEKA za najmanj 4 razredi gimnazije ali podobno moznostjo, ki stopa šele v življenje, ki se ne sramuje nobenega dela in se ne boji nobenih ovir, sprejemamo. Ponudbe s kratkim življenjepisom na upravo pod šifro »Mlad človek«.

ISCEN POKNIKA za Slovenijo, eventualno zastopnika, ki zastopa že kateri drugi predmet. Vladimir Jagarič, »Merkur«, veletrgovina papirja, Zagreb, Jelencova trg 15.

MLAD FANT se želi učiti za ključavničarja ali mehanika. Pogoji hrana in stanovanje. Šinžbo lahko nastopi tkoj v mestu ali na dečeli. Dopise prosim na upravo pod »Mlad živ«.

Kupim

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

HRANILNE KNJIZICE Mestno v Kranju ali Ljudske v Ljubljani. Kupim. Potrebni znesek 10.000—20.000. Ponudbe na upravo tednika pod šifro »Denar takoj«.

Ženitve

Vsaka beseda 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

GOSPODICA čedna, lepe polnovitke postavbe, disponentka in dobra gospodinja, z lastnim elegantnim stanovanjem, se poroči z višjim oficijem ali drž. uradnikom, tudi vdovcem, v starosti 35—40 let. Ponudbe na upravo pod »Samo poštenjak«.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

POSREJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znamkah.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

DEKLE Z DEZELE, staro 21 let, zelo dobro ščitirano, neoporečne preteklosti, želi znanstva s sebi enakim inteligentnim gospodom. Dopise prosim na upravo »Družinskega tednika« pod značko »Zvesta«.

Dva mlada mornariška podčastnika, ki se ne bojita najhujše burje na morju, želita resnega znanja z dvema gospodičama od 17—24 let. Slika zaželena, diskrecija za jamčena. Dopise pod »Vile, Pepo« na upravo »Družinskega tednika«.

MLADO UČITELJICO, značajno, prikopne znanjati in plemenitih čustev, staro 22 do 25 let, dobro vzgojeno, želi spoznati inteligent. Dopise na upravo »Družinskega tednika« pod značko »Samo z dežele«.

GLOBOKEGA PRIJATELJSTVA išče skromna ženska duša. Dopise na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Resnost 25«.

Prodaj

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

Tako zadovoljni kakor so drugi boste tudi Vi, če naročite prvovrstno uro budilko s sliko prečudne Marije z Brezji. Izdelava v naravnih barvah je tako okusna in lična, da bi že zato ne smela takoj ura manjkati v prav nobeni hiši. Še posebej privlačnost je Marija, ki gleda iz Goré na nas, ki pričakujemo njene tolažbe. Ure so okusno izdelane, so trpežne in zelo poceni. Prvovrstna Din 107—, Din 95—, in Din 87—. Naročite po duplisanici z navedbo natančnega naslova. Posljam takoj po povzetju. Še priporočam Zdravko Rant, urar, Jesenice-Fužine.

»MERKUR«, VELETRGOVINA PAPIRJA, pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna naklada božičnih razglednic, a tudi ostale slavnostne papirnatke, krep-papir, svileni papir in ostale papirnatke izdelke, ki spadajo v to stroko, imam na skladišču. Cene in pogoji povoljni. Vladimir Jagarič, Zagreb, Jelencova trg 15, telefon 31-94.

PRVOSTRSTNI PREMOC poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom Vrhunec Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva c. 25.

NE RAZMETAVAJTE DENARJA
Kupujte pri nas
Otomane od Din 410—
Couch sofa od Din 1200—
spalni couch od Din 1700—
afrik. modroci od Din 210—
TAPETNIŠTVO
ZAKRAJSEK, Ljubljana, Poljanska cesta 17.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

OTROŠKI VOZICKI, posteljice, mizice, ograjice, tritikli itd. solidno izdelano in poceni pri S. Rebolj & druž, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13, Kolizej.

IZREDNA PRILIKA. Visoko pritično družinsko hišo v Stenjevci pri Zagrebu, tik železniške postaje prodam za samo 80.000 Din. 3 sobe, pritlikline, vrt. Ponudbe Zdujčić, Račkoga ul. 5, Zagreb.

BLAGO
za
damske plašče
in
moške suknje
za jesen in zimo

nudi ugodno — državnim uradnikom tudi na obroke

**OBLAČILNICA
ZA SLOVENIJO**

Tyrševa c. 29
Hiša Gospodarske zveze
Obiščite nas!

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

LEPE DEKLISKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem »Eau de Labore«, 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

ESENCA IZ KOPRIV je že davno preizkušeno najboljša in najzanesljivejša sredstvo proti prhljajem in izpadanju las. Slabi in zanemarjeni lasje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost in lesk. Steklenica z navodilom Din 30—. — Naroča se pri: Nobilior:parfumeriji, Zagreb, Illica 34.

NEPOTREBNIH DLACIC na obrazu, rokalah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo »Erbol praške«. To sredstvo takoj odstrani dlacice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve z jamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

Diake, cenjene dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvirajo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venera« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje:

1 steklenica za Din 10— (predplačilo), na povzetje 18—, dve Din 28—, tri Din 38—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10a)

Za mal' d'narja dost' muzke!

Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo
„ELEKTROTON“
d. z o. z.
pasaža nebotičnika

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s
KURIVOM
pri trvdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 2708

Prvi poskus
stalni odjem!

Din 1000- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Ze dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo.

Franc Maček.

čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«.

Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10— (predplačilo), na povzetje Din 18—, dva Din 28—, tri Din 38—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10a)